

İngiliz Başvekilinin Yaptığı Plân

Armstrong

Sevr günlerinin
hasretini çekiyor

- 2 -

Armstrong denilen bu adam pek iyi bilir ki bugün boğazlar her türlü ticaret gemilerine tamamen serbesttir. Boğazlardan geçmek için ticarî nakliyattan bir santim bile resim alındığı yoktur. O halde nasıl olur da boğazlardaki beynelmil kontrol Karadeni - zin arkasında olan milletler ve memleketlerin iktisadiyatı için zararlı olabilir?

Halbuki Armstrongun hasretle hatırladığı (Sevr) muahedesi boğazları tamamen hususî bir idare haline getirmek istiyordu. Burada teşkil edilmek istenilen beynelmil idareye boğazlardan gelip geçecek bütün nakliyat üzerine ayrı bir vergi koymak salâhiyetini veriyordu. Demek ki beynelmil nakliyata işte o vakit hatır ve hayale gelmez zorluklar çıkacaktır.

Sonra boğazlardan sadece ticaret gemileri değil, harp gemileri de geçmektedir. Yalnız bu harp gemilerinin geçmesi için hususî bazı tedbirler alınmıştır. Boğazlar Türk toprakları arasından geçen ve İstanbulun adeta bir caddesi vaziyetinde bulunan bir deniz yolu olduğu halde ecnebi harp gemilerine bile buradan gelip geçmek imkânının verilmesi Türkler tarafından başka milletler için gösterilmiş büyük bir fedakârlıktır. Nasıl ki bu fedakârlığı Armstrongdan evvel konferans vermiş olan Taymis muharriri Mr. Ph. Greves de takdir eder bir şekilde bazı sözler söylemiştir. Halbuki Armstrong diyor ki:

"Türklerde boğazların kıymet ve servetine dair hiçbir fikir yoktur. (Atina) ve (Selânik) limanları doluyken (İstanbul) boşalmıştır. Türkler tevhit edecekleri neticeyi nazarı dikkate almaksızın koydukları manasız kanunlar, gümrükler, tahmil ve tahliye usullerile ticareti imkânsız bir hale sokmuşlar, ecnebilere aşikâr nefretlerle gayritabiî bir vaziyet ihdas etmişlerdir.,,

Görülüyor ki Armstrong bugünkü dünya vaziyetinden adeta habersiz gibi duruyor. İstanbulu iktisadî buhran içinde, fakat Atina ve Selâniği cennet şeklinde gösteren Mehmet Asım

(Devamı 2 İnci sayıfada)

Misyonerler
Müslümanları
nasıl hıristiyan
ederler ?

Bugün 5 İnci sayıfamızda
başlıyan bu eseri
okuyunuz !

M. Makdonald'ın mühim bir teklifi Silâhları azaltmak için son gayret !

İngiliz başvekili her devletin askerliği için bir had çizmiştir

Türkiye için 100 tayyare teklif ediyor

Fransız askeri yekünü 600 bin !

Alman askeri 400 bin !

CENEVRE, 17 (A. A.) — M. Macdonald, dün öğleden sonra söylediği nutukta vaziyete dik bir nazarla bakmak gerek olduğunu beyan etmiş ve demiştir ki: Eğer Almanya yalnız kazanmakla kalmak istiyorsa bu onun o-

(Devamı 2 İnci sayıfada)

Alman konsoloshanesinde dün çekilen bayraklar Kabul edilen Alman bayrakları

Alman bayrağı için Hindenburg'un emri

DİLİMİZ

Şu kelimelerin karşılığını bularak gönderiniz

ANKARA, 17 (A.A.) — T. D. T. Cemiyetinden gönderilmiştir:

Karşılıkları aranacak arapça ve farsça kelimelerin yedi numaralı listesi şudur:

1 — Gadir -gadr	9 — Gaybubet
2 — Gaflet	10 — Gaye
3 — Gaile	11 — Gıda
4 — Galebe	12 — Gıma
5 — Ganimet	13 — Girdap
6 — Garez	14 — Gurur.
7 — Garip	15 — Günah
8 — Gavamız	

Listelerde çıkan kelimelerden manaları birden fazla olanların her manası için ayrı karşılıklar ileri sürülebilir.

[Gelen cevaplar 5 İnci sayıfamızdadır]

Almanya milli bayrağın değiştirilmesi ve cumhuriyetten evvel kullanılan bayrağın iadesi hakkındaki karar üzerine Almanya reisi cumhuru Mareşal Hindenburg bütün Alman elçilik ve konsolosluklarına bir emir göndererek eski bayrağın sefaret ve konsolosluk binalarına çekilmesini bildirmişti.

Bu emir üzerine dün şehrimizdeki Alman konsolosluğuna, merasimle bu bayrak çekilmiştir. Sabahleyin yapılan merasimde şehrimizdeki Almanlardan bir çokları bulunmuş, Alman başkonsolosu Her Makvalt Mareşal Hindenburgun emrini okumuş, bundan sonra eski imparatorluk bayrağı ile Hitlercilerin bayrağı konsolosluk binasına çekilmiş, bu esnada hazır bulunanlar Alman milli marşını taganni etmişlerdir.

İmparatorluk devrinde kullanılan Alman bayrağı siyah, beyaz,

(Devamı 2 İnci sayıfada)

Şaşılacak bir tayyareci kadın şehrimizdedir

7400 metreden kendini boşluğa bırakarak bir göl üzerine kayan bu kadın

Dünya erkek ve kadın tayyareciler arasında rekor kırmıştır

Paraşütla yere inmede dünya rekoruna sahip olan meşhur tayyareci ve paraşütçü Matmazel Smardan Braesku iki gündenberi şehrimizde bulunmaktadı. Henüz yirmi yedi yaşlarında bulunan Matmazel Braesku "Paraşütçüler kraliçesi,, ünvanını kazanacak kadar tayyarecilik ve paraşütçülükte maharet sahibidir. Kendisi aslen Romanyalıdır. Lise tahsilini bitirdikten sonra güzel sanatlar akademisinde de okumuş, tayyarecilik büyük bir heves duyduğu için 928 de Berline gitmiş, orada tayyarecilik tahsil ettikten sonra tekrar Romanya'ya dönmüş, 1931 de Paraşütle 6200 metreden yere inerek o zaman muhafaza ettiği rekoru kırmıştır. Bunun üzerine derhal büyük bir şöret kazanan Matmazel Braesku'ya Romanya kralı tarafından bir nişan verilmiştir. Genç tayyareci bu muvaffakiyetten sonra ge-

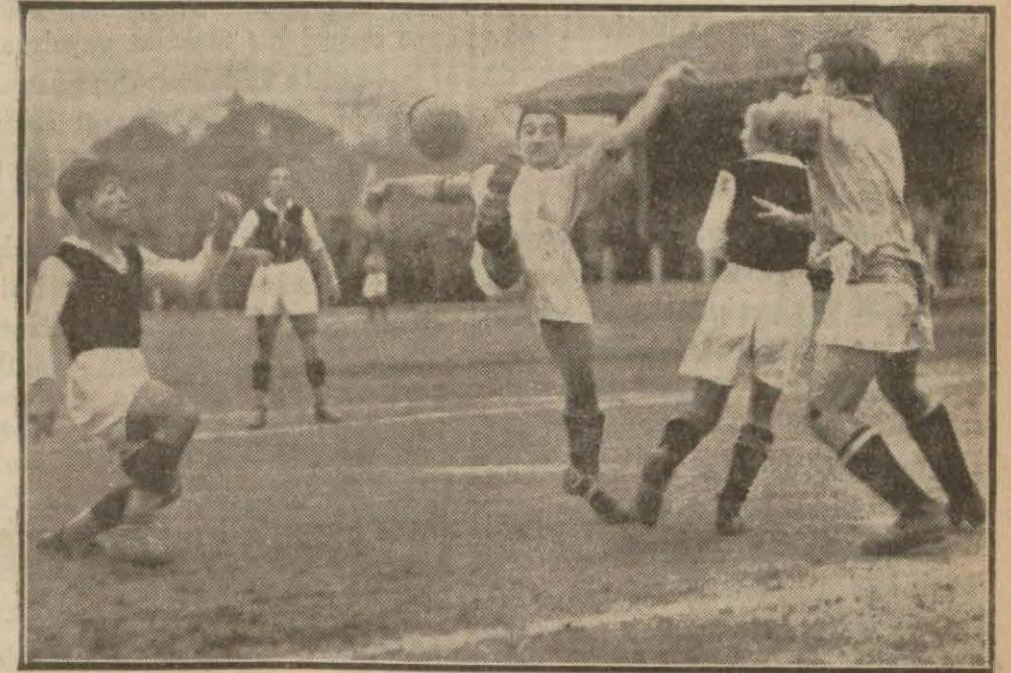

Bir paraşütla boşluğa atılış.

ne aynı sene Amerikada Florida da yapılan beynelmil tayyare ve paraşüt müsabakalarına Romanya namına iştirak etmiştir. Paraşütle yere inmede kadınlar arasındaki dünya rekoruna sahip olduğu için

(Devamı 3 İnci sayıfada)

Beşiktaş takımı : 5 Galatasaray takımı : 0

Dün Galatasarayın mağlûbiyetile neticelenen maçtan bir sahne [Bu maçın tafsilâtını spor sayıfamızda okuyacaksınız]

— Oğlum, düşün ki sen her nefes aldıkça dünyada bir adım ölüyor.
— İyi ama insanları kurtarayım diye nefes almasam o zaman da ben ölüyorum ..

Armstrong

Sevr günlerinin
hasretini çekiyor

— 2 —

(Başmakaloden devam)

teriyor! Sonra da bunu Türklerin boğazlarda tatbik ettikleri kontrol usulüne isnat ediyor!

Galiba Armstrong bugünkü Londra ticaretile bundan beş on sene evvelki ticaret vaziyetini hiç mukayese etmemiştir. Aaradaki büyük farkı görmemiştir. İngiliz lirasının niçin altın kıymetini kaybettiğini öğrenmemiştir. Atınayı ve Selâniği cennet gibi gösteren Armstrong bugünlerde Yunanistanı sarsan siyasi buhranların hep iktisadi ve mali sıkıntıdan geldiğini anlıyamamıştır.

Istanbul rıhtımında bir tahmin ve tahliye şirketi olabilir. Bu şirketten Türklerin şikâyeti bulunabilir. Fakat bu nihayet Türkler için dahili bir meseledir ki boğazların vaziyetile, ecnebi memleketlerin ticaretile küçük bir alakası bile mevcut değildir.

Armstrong Türkiyenin boğazlardaki beynelmil idarede bir mevkiî olmasına tahammül edemiyor, Lunun için şöyle diyor:

"Bir ferden şahsî servetini birçok kimselerin ticaretine mâni olmak şekli'nde idare etmek salâhiyetini kaiz olmadığıma kaniiz. Bunun gibi milyonlarca insanın saadetine tesir eden boğazların bu şekilde kontrolüne müsaade etmenin beynelmil bir cürüm olduğunu da biliriz."

Biraz evvel izah ettiğimiz gibi boğazların beynelmil ticarî nakliyatı tamamen serbest bırakan idaresinin hiçbir memleketin iktisadiyatına en küçük bir zararı yoktur. Binaenaleyh Armstrongun maksadı milyonlarca insanın saadeti olamaz. Olsa olsa bu adam mütareke günlerinde İngiliz işgal kuvvetlerinin kendisine vermiş olduğu resmî sıfatı suiistimal ettiği zamanların halâ unutamadığı çapulculuk hatırasını ihya etmek hirsına ve arzusuna tutulmuş olabilir.

Şayanı dikkat olan bir nokta şudur ki Armstrong Türkiyenin bugünkü vaziyetinden şikâyet et-boğazlar kontrol komisyonundaki mekle kalmıyor. Türk milletinin istikbaline de temas ederek İsmet Paşanın Türkiyeyi sanayileştirmek programına da şiddetle hücum ediyor. Bu arada "Saf ve ahmak Türk köylüsünün fabrika zihniyetini inkişaf ettirebilmesi için bir çok batımlar geçmek lâzımdır. Ve allahtan dilerim ki bu zihniyeti asla inkişaf ettiremesin," diyecek kadar küstahlıkta ve rezalette ileriye gidiyor!

Fakat Armstrong denilen bu alçak iyi bilmelidir ki Türk milleti onun zannettiği gibi ahmak değildir. Eğer ahmak olsaydı kendisi bugün Londrada değil, mütareke senelerinde olduğu gibi gene İstanbulda bulunurdu ve o vakit Üsküdar'da jandarma yüzbaşısı sıfatı ile yaptığı gibi çapulculukta devam edip giderdi.

Eğer Türk milleti ahmak olsaydı (Sevr) muahedesi yerinde kalırdı.

Türk milletini (Sevr) den kurtaran, (Armstrong) gibi medeniyet namna gittikleri yerlerde şakavet yapan düşmanlardan kurtaran Türk zaferi yalnız kol ve ayak

SON-HABERLER

İngiliz başvekilinin silâhları azaltmak için yaptığı teklif

(Baş tarafı birinci sayıfada)

lup biten şeyleri ve kendi menfaatlerini yanlış bir surette kavradığını gösterir.

Silâhları elinden alınmış milletler hak ve hürriyet istiyorlar. Silâhları ellerinden olan milletler bu dileği hesaba katmalıdırlar. Yalnız beşler konferansının beyannamesi hukuk beraberliğiyle emniyetin birbirine bağlı şeyler olduğunu tanıtmıştır.

Bu sözlerden sonra M. Macdonald milletler arasında itimat duygusu hüküm sürmedikçe hukuk beraberliği işinde ilerleme baş göstermeyeceğine dikkati çekmiştir.

M. Macdonald silâhları azaltma konferansının başka bir vakte bırakılması düşüncesine itiraz etmiş, bunun şimdiki halde bir muvaffakiyetliğe uğrama demek olduğunu söylemiş ve nutkuna şöyle devam etmiştir:

— İngiliz projesi Fransa ile Almanya arasında karşılıklı bir anlaşma mevcut olduğunu ve beşler konferansının beyannamesindeki şartların gerçekleştiğini farzetmektedir.

M. Macdonald bu plânın elbirliği ile çalışma düşüncesiyle teklifini istemiştir.

M. Mac Donald devamla demiştir ki:

— Teklif ettiğimiz plân beş sene müddetle mer'i olacaktır. Bu plân silâh kuvvetlerinin azaltılması derpiş etmekte, yeniden silâhlanma yolunda hareketlere mani olmakta ve devletlerden herhangi birinin taahhütlerinden sıyrılıp kurtulması için beynelmil bir kontrol esasını kurmaktadır. Bundan başka bu plân silâhların tekrar azaltılması yollarını aramak üzere daimî bir teşkilât yapılmasını istemekte ve itimat duygusunun kuvvetlenmesi için siyaset sahalarında da çalışılması imkânını tanımaktadır.

M. Macdonald, ordu mevcutları için Fransız plânında ileri sürülen müşterek esas kabul etmek-

tedir.

M. Macdonald deniz itilâfına daha başka devletlerin de iştirakini istemiş, her türlü tayyare bombardımanlarının kaldırılmasını teklif etmiş, sivil tayyarecilik meselesini bir tarafa bırakmış, mikrop ve kimyevi maddeler vasıtasıyla muharebe yapma usulünün kaldırılmasını da kabul etmiştir.

Hal sureti!

Cenevre, 17 (A.A.) — M. Macdonald'ın konferansa teklif ettiği mukavele projesi emniyet projesi hakkında şu hal suretini ileri sürmektedir:

Paris misakının bozulması yahut bozulma tehlikesi karşısında kalması halinde misak imzalıyan devletler arasında, bunlardan beşinin talebi üzerine, bir konferans yapılacaktır.

Bu konferans bazı tedbirler kararlaştırılması ve mes'ullerin ortaya çıkarılması maksadını güden kararlar alacaktır.

Bu kararlar büyük devletlerin ittifak ve diğer devletlerin ekseriyeti arasile verilecektir.

İngiliz plânı silâhları azaltma işinde şu sureti teklif etmektedir: Ordu mevcutları askerlik vazifesinin ifa edildiği günler sayısının vasatisine göre hesap edilecektir.

İngiliz plânı herri Avrupadaki memleketlerin kara kuvvetleri için vasatî ordu mevcutlarını fazlaştırmamak üzere şu suretle tespit etmektedir:

Birinci rakamlar ana vatan kuvvetlerini, ikinci rakamlar da deniz aşırı kuvvetleri ihtiva eden kuvvetlerin yekûnunu göstermektedir:

	Ana vatan Kuv.	Deniz Kuv.
Sovyetler	500000	500000
Fransa	200000	400000
İtalya	200000	250000
Almanya	200000	200000
Lehistan	200000	200000
İspanya	120000	170000
Romanya	150000	150000

Türkiye - Fransa hudut komisyonu müzakeresi

ADANA, 17 (A.A.) — On beş gündüberi devam etmekte olan Türkiye — Fransa daimi hudut komisyonu müzakereleri bitmiştir.

Fransız heyeti murahhasası bugünkü ekspresle Halebe hareket etmişler İstasyonda Vali, Belediye

kuvvetile olmamıştır. Hatta top ve tüfek kuvvetile de olmamıştır. Kafa kuvvetile kazanılmıştır. Türk dehasının kuvvetile kazanılmıştır. Nasıl ki Türk zekâsı harp meydanlarında olduğu kadar Lozan sulh masasında da kendi mevcudiyetini göstermiştir. Nihayet bugün de Türk milleti Armstrongun sözlerini — gûya milyonlarca insan namına söylenen bu sözlerin mahiyetini, kendisinin gösterdiği Türk düşmanlığının sebebini — pek iyi anlamaktadır. Onun Karadeniz etrafındaki memleketlerin menfaatini ve mevcudiyetini ileri-

ye reisi, Emniyet müdürü ve Türk murahhas heyeti tarafından uğurlanmışlardır. Fransız heyeti hareketlerinden evvel valiyi makamlarında ziyaret ve arzı veda etmişlerdir. Heyeti murahhasamız da yarın şehrimizden ayrılacaktır.

ye sürerek bu perde altında ifade ettiği şahsî ihtirasları pek açık görmekte ve anlamaktadır.

Fakat Armstrong iyi bilsin ki Türk milleti kendisinin dünya yüzünde yok farzedildiği günlerde hazırlanan, bununla beraber her şeye rağmen ne boğazlarda, ne de Türkiyenin herhangi bir köşesinde tatbik edilemeyen (Sevr) muahedesinin hiçbir vakit geri gelmesine imkân yoktur! Armstrong o bir türlü hatırdan çıkarılmadığı mütareke günlerini göremeyecektir...

Mehmet Asım

Çekoslovakya	100000	100000
Belçika	60000	75000
Felemenk	25000	75000

Bulgaristan, Yunanistan, Macaristan ve Portekiz hükümetlerinden herbini ordu mevcutları top yekûn 60000 kişiden ibaret olacaktır.

İngiliz plânı yeniden yapılacak müteharrik kara topları çapı için 103 milimetre, bugün mevcut bu kabil topların çapı için de 155 milimetre tespit edilmiştir.

Deniz kuvvetlerine gelince, 1935 senesinde bu hususta bir konferans toplanacaktır. Bu konferans bütün devletlerin deniz silâh kuvvetlerini memnuniyeti mucip bir surette kararlaştıracaktır.

İngiliz plânı Fransa ve İtalyanın deniz kuvvetleri hakkında kruvazörler ve torpito muhripleri için 1932 birinci Kanununda İngiltere ve Amerika tarafından yapılan müşterek teklifi esas tutulmuştur. Gene bu plânda safiharp gemileri inşaatında umumi bir mütareke yapılması teklif edilmiştir.

Bu plân, Almanya hakkında Versay muahedesinin tayin ettiği keyfiyetçe tahdit esasını tanımakta, fakat tatbikat sahasında bu mütarekeyi Almanyaya da şumullendirmektedir.

İngiliz plânı hava kuvvetleri sahasında şu teklifleri havidir:

Tayyare bombardımanlarının men'i, askerî tayyareler miktarının azaltılması.

Bu son teklife göre Fransa, Japonya, İtalya, Sovyetler birliği, Amerika ve İngiltere mevcut askerî tayyarelerini 500 e indireceklerdir.

Diğer hükümetlerin mevcut askerî tayyarelerini indirecek hadler şu suretle gösterilmiştir:

200 Çekoslovakya, Lehistan, İspanya, Yugoslavya, 150 Belçika Felemenk, Romanya; 100 Türkiye, Çin; 75 Yunanistan, Norveç, İsveç, İsviçre; 50 Danimarka, Estonya, Letonya, Litvanya, 25 Finlandiya ve Portekiz.

İngiliz plânı teklif ettiği mukavele projesinin meriyet müddetince yeniden tayyare yapılmasını mennetmekte, bulundurulması memnu tayyarelerin yarısının 6 Haziran 1936 tarihinden evvel öteki yarısının zu mukavelenin müddeti bitmeden evvel tahribini derpiş eylemektedir.

Dördüncü kısımda kimya maddeleri, mikrop ve yangın çıkaran bombalar vasıtasile harp yapılması menedilmektedir.

Beşinci kısımda daimî bir komisyon teşkili teklif edilmektedir. Bu komisyon, 5 sene için mer'i olacak ve mevcut sulh muahedeleri ahkâmının yerini tutacak olan bu mukavelenin müddeti bitmeden evvel toplanacak ikinci bir silâhları azaltma konferansı için hazırlıklar yapacaktır.

Murahhaslar dönüyorlar

CENEVRE, 17 (A. A.) — M. Daladier ile M. Paul - Boncour Paris'e dönmek üzere saat 14.30 da Cenevreden ayrılmışlardır.

M. Bourquin İngiliz plânı hakkında hükûmetine danışmak için Brükselle gidecektir.

A'man bayrağı için Hindenburgun emri

(Baş tarafı birinci sayıfada)

kırmızı renkte idi. Cumhuriyet devrinde kabul edilen bayrak siyah, beyaz, sarı renktedir.

Hitlercilerin bayrağında kırmızı zemin ortasında beyaz daire ve bunun üzerinde siyah renkte (Tagen Kroys) denilen haç bulunmaktadır.

Şehrimizdeki resmî Alman mahfili, eski imparatorluk bayrağının tekrar kabulünün Alman yada imparatorluğun iadesine başlangıç sayılmıyacağını, bunun sadece Alman milli temerküz hareketinin bir işareti sayılması lâzımgeldiğini söylemekte ve Almanya'da bayrak meselesinin kâh haline kadar bu iki bayrağın kullanılmasını hakkında Mareşal Hindenburgtan emir alındığını bildirmektedir.

C. H. F. Kutahya idare heyeti seçildi

KUTAHYA, 17 (Husufi) — C. H. Fırkası Kutahya vilâyeti idare heyeti intihabatı, intihabı usulsüzlük görüldüğü için hükûmî süz sayılmıştır.

Fırka kongresi, bu iş için Ankara'dan gönderilen Anıcara vilâyet idare heyeti âzasında Mümtaz Beyin de iştirakile toplanarak yeniden intihabat yapı ve idare heyetini seçti.

Bir hocanın bayrağını tahkir cürmünden dolayı tevki

ELMALI, 17 (Husufi) — Bugün bayrağımızı tahkir cürmünden dolayı Hasan hoca, müddei umumiye hâkimliğinde hâkim tarafından hâkimlikçe hemen tevki edildi.

Cenup hududumuzda yakalanan kaçakçılar

ANKARA, 17 (A.A.) — Bu aym ikinci haftası içinde gümrük muhafaza kıt'aları tarafından cenup hududumuzda müsademeli müsademesiz 34 kaçak vak'ası olmuş, birisi ölü ve ikisi ağır yaralı olmak üzere 25 kaçakçı yakalanmıştır.

İran heyeti Adanadan geçti!

ADANA, 17 (A.A.) — Cenevreden dönmekte olan İran adliye ziri Daver Han ile İranın Paris şefiri Alâ Han ve başkâtip Hanza bugünkü ekspresle şehrimizde geçmişlerdir.

İstasyonda Vali, Belediye reisi ve Emniyet müdürü İran ve Fransız konsolosları tarafından karşılanmışlar ve uğurlanmışlardır.

Matmazel Şor

Sahte pasaporta gitmemiş ve hâlâ At'nada imiş!

ATINA, 17 (A.A.) — Matmazel Şorun sahte bir pasaportla Atina'ya geldiğine dair olan haberin aslı çıkmamıştır. Bunun için Matmazel Şor babası ile birlikte Yunanistan'dan serbestçe gidebilecektir.

[Matmazel Şorun babası ile Atina'dan Avrupaya gittiğini Atina jansı bir hafta evvel bildirmişti. Şimdi de sahte pasaportla gitmediğini ve Yunanistan'dan çıkabildiğini haber veriyor. Bu nasılsa şey?]

SOHBETLER

Birbirinden ayrılmalı ..

Bu son günlerde, şehir meclisinin, gürültülü, heyecanlı ve yararlı olacağını tahmin ettiğimiz müna-kaşalar oluyor. Bu müzakerelerde her şeyden evvel, belediye reisimi- nin, her meselede, herkese üstün çıktığını söyleyebiliriz. Muhittin B. olmasını istediği her iş hakkında, evvelâ üstünlüğü, düşünceli sözler müdafaaasını yapıyor, eğer itiraz edilirse, gene aynı usturluluk ve gururla kendini müdafaa ediyor. Sırasında kızıyor, sırasında yumuşuyor, sırasında susup, tam sırasını haykırıyor. Muhittin Bey, meclis ve münakaşa adamı olduğunu, yaptığı işi başarmasını bildiğini, bu son günlerde bir kere daha ispat etti.

Bunu takdirle kaydettikten sonra, bu münakaşadan bir tanesini, birazcık duracağız.

Darülbeydi bundan sonra yalnız ve sadece "şehir tiyatrosu,, diyecek. Darülbeydi ismini, bundan sonra, başka hiç bir teşekkül kullanamayacak. Alâ. Buna hiç bir diyeceğimiz yok. Ancak, kısa bir münaakaşadan bahsedeceğiz.

Muhittin Bey: — Gardenbarın kira müddeti bitiyor, burasını şehir tiyatrosuna ve balet heyetini yazın burada çalıştırırım, demiş.

Galip Bahtiyar Bey itiraz etmiş: "Darülbeydi bir hars müessesesidir, bahçecilik, barcılık başka işler, şehir tiyatrosu sanatkarları sahnesine çıkarılamaz!,"

Muhittin Beyin, balet heyeti, ya gardenbarda çalıştırmak istemesi, bir şehir idaresinin, çok iyi iş gördüğü bir iştir. İstanbul şehir balet heyeti, her yerde çalışır, fakat şehir tiyatrosunun sanatkarları, bar sahnesine çıkamazlar. Ben, şehir tiyatrosunda ope- rasyon oynanmaya başladığı zaman, Darülbeydi sanatkarlarına bu işi devretmenin pek doğru olacağını düşünürken, bu işi benim elimden geçtikçe, gün geçtikçe meydana çıkıyor. Belediye reisinin güzel ve iyi bir teşebbüsü derhal itiraza uğruyor.

Şehir tiyatrosu ile şehir operetivini birbirinden tamamiyle ayırmak lazımdır ve eğer şehir operetivinin (103) bin liralık bir bütçe ile idare edilen ve yardım tahsisatı ancak (30) bin lira olan şehir tiyatrosunun bütçe açığını kapatabilirse, zaman, şehir tiyatrosu, yavaş yavaş denildiği gibi bir hars müessesesi olmağa başlar. Yok, eğer bu beraberlik devam ederse, ne sanatkarlarımızdan tiyatro esere bekleyebiliriz, ne de balet heyetinden, şehir istediği gibi istifade etmenin yolunu bulabilir.

Her halde biz, Darülbeydiyi yok etmemiz var eden Muhittin Beyin, bu işi de yoluna koyacağıma şüphe etmiyoruz.

Selâmi İzzet

Adliye müsteşarı tedavide

Şehrimizde bulunan Adliye müsteşarı Tefik Lâtif Bey rahatsız olduğunu için Etfal hastahanesinde tedavi edilmektedir.

Sahte polis

Beşiktaşta köy içinde oturan sahtekar Kenanın kendisine polis sü- rüvererek bazı kimseleri çevirdiği haber alındığından yakalanmış

Üç baro

Genç avukatlar İstanbulda üç baro istiyorlar

İstanbul barosundaki kayıtlı avukatlar ile inzibat meclisi arasında bir takım ihtilâf çıkmış ve inzibat meclisi azası da hep birlikte istifaya etmiştir.

Öğrendiğimize göre avukatlar - dan bir kısmı ihtilâlin istifa ile bitmediğini bilâkis işi alevlendirdiğini iddia etmekte ve yeniden bir baro kurmağı düşünmektedirler.

Yeni baronun İstanbul, Üskü - dar ve Beyoğlu kazalarında olmak üzere üç grup halinde kurulmasını isteyenler de vardır.

İstanbul gibi büyük bir şehirde üç baro olmasını isteyenler ekseriyeti teşkil etmektedir.

Bunların başında da genç avukatlar vardır.

Bir avukat bu işi üzerine şu sözleri söylemiştir:

— Inzibat meclisinin verdiği kararlar bazı arkadaşları gücendir - miştir.

Bizde şimdilik Üsküdar, Beyoğlu ve Kadıköyünde birer Baro kurulmasını istiyoruz.

Bu fikre taraftar olanlarda gün den çine çoğalmaktadır.,,

Amerikalı mütehassıslar

İnhisarlar

Şarap fabrikası mükemmeldir

Müskirat inhisarının şarap fabrikasını gezmek üzere Tekirdağ'a gitmiş olan Amerikalı müte - hassıslar dün şehrimize dönmüş - lerdir. Heyetin reisi M. Vallas Klerk dün kendisine görüşen bir muharririmize, inhisar idarelerinde şimdiye kadar yaptıkları tet - kikler hakkında şu ihazatı vermiş - tir:

— Tetkiklerimize devam ediyoruz. Şimdiye kadar gezdiğimiz Cibali cigara ve Tekirdağ şarap fabrikasını çok iyi bulduk. Tekirdağ şarap fabrikası Türkiyedeki bütün şarap imalâthanelerine model olabilecek bir mükemmeliyettir.

Inhisar idarelerinin ticari birer müessese haline getirilmeleri lüzumu hakkında henüz kanaat getirmiş değiliz. Resmî bir müesse - se olan Inhisarların tam bir tica - ret müessesesi şeklinde idare edilebileceğine kani değilim. Bununla beraber inhisarlar şimdiki va - ziyetlerinde imkân nisbetinde ticari zihniyetle idare edilmekte - dir.

Şehrimize gelen büyük bir Rus tenoru ile zevcesinin dünkü çay ziyafeti

Dünkü çay ziyafetinde sanatkarlar ve misafirleri

Avrupada büyük bir şöhret sahibi olan Rus tenorlarından M. Dimitri Smirnof ile zevcesi Madam Lidya Smirnof Malzeva ve bestekâr M. Manyani iki konser vermek üzere şehrimize gelmişlerdir.

Sanatkarlar oturdukları Londra otelinde İstanbul gazetecileriyle tanışmak üzere dün bir çay ziyafeti vermişlerdir.

Karı, koca iki sanatkar davetlilerini büyük bir misafirperverlik -

le ikram ve ızzat etmişler, misafir - lerinin rica ve ısrarları üzerine bir kaç şarkı söylemişlerdir. Evvelâ M. Smirnof iki parça teganni et - miş, müteakiben Madam Smirnof Şopen'den bir parça ile kendilerine piyanoda refakat eden bestekâr M. Manyani'nin bir tangosunu çok büyük bir muvaffakiyetle söyle - miş, her iki sanatkar da alkışlan - mış ve tebrik edilmişlerdir.

İstanbul maliye teşkilâtı

Maliye vekâleti İstanbulun hu - susî vaziyetini göz önüne alarak İstanbuldaki maliye teşkilâtını ge - nişletmeye karar vermiştir. Bunun için de bir proje hazırlanmıştır.

İstanbulda senede vasatı olarak 20 milyon lira vergi toplanmakta - dir. Fakat maliye teşkilâtı İstan - bulun vaziyetine göre eksik oldu - ğu için birçok vergiler geç almakta - dır.

Yeni proje tatbik edilince vergi tahsilâtının daha çok olacağı iddia edilmektedir.

Mangal kömüründen zehirlenmiş

Kantarcılarda Paçacı sokağın - da yeni handa 28 numarada otu - ran İranlı seyyar satıcı Mustafa o - dasında mangal kömüründen ze - hirlenmiş ve hastahaneye kaldırıl - mıştır.

Kunduracı ile kapıcı

Taksimde kabristan sokağında kunduracı Oskayan, aynı sokakta oturan Ermeni mektebi kapıcısı İsak ile kavga etmiş ve birbirleri ni dövmüşlerdir. İkisi de yakalan - mıştır.

Bir davet

İktisat vekili ticaret mümessillerini Ankaraya çağırdı

İktisat vekili Celâl Bey Avrupa - daki bütün Türk ticaret mümessil - lerini Ankaraya çağırmıştır.

Mümessillerden bazıları Anka - raya gitmişlerdir.

Mümessiller Ankarada Celâl Be - yin reisliği altında bir toplantı ya - pacaklardır.

Vekil Beyin bu toplantıda çalış - ma usulleri hakkında izahat vere - ceği söylenmektedir.

Konya lisesinden yetişenler

Konya lisesinden yetişmiş olan gençler dün öğleden sonra halke - vinde bir toplantı yaparak araların - da bir cemiyet kurmuşlardır. Dün - kü toplantıda cemiyetin nizamna - mesi yapılarak kabul edilmiş ve bundan sonra ilk idare heyeti de seçilmiştir.

(Konya lisesinden yetişenler bir - liği) ismini alan cemiyetin ilk ida - re heyeti reisliğine Sadi, azaltığıma Himmet, Tahsin, Rauf, Suat, Be - şir, Cemal, mürakabe heyetine de Remzi, Mehmet, Reşat, Hamdi, haysiyet heyetine de Kadri, Neca - ti, Ferit ve Hakkı Beyler seçilmiş - tir.

Edirne lisesinde yetişenler

Edirne lisesinde yetişmiş olan gençler de dün öğleden sonra hal - kevinde toplanarak bir cemiyet teşkiline karar vermişlerdir. Dün - kü toplantıda cemiyetin nizamna - mesi hazırlanmıştır.

Tedavi edilen talebe

Hususî idarenin İstanbul ve ci - varındaki dispanserinde mektep talebelerinin muayene ve tedavisine ehemmiyet verilmektedir.

1932 senesinde 30,104 talebe te - davi edilmiştir.

Zekâi dede merhum için

Şark musikisinin en ileri gelen üstatlarından Zekâi dede merhu - mun hatrasını canlandırmak için dün öğleden sonra Eyüpte gençler mahfeli salonunda bir toplantı ya - pılmıştır.

Bu toplantıda Eyüp gençleri ile musiki âlakadarları ve Zekâi De - denin perestîşkârları bulunmuş - lardır. Toplantıda Zekâi dedenin hayatı anlatılmış bundan sonra merhumun eserleri Eyüp musiki mahfeli gençleri tarafından çalın - mıştır.

Bir terzi dükkânında yangın

Üsküdar'da Hâkimiyeti Millîye caddesinde 34 numaralı kasap Yor - ginin dükkânı üzerindeki iki oda - yı terzi atelyesi yapan Bulgar ta - beasından Dimo Efendinin atelye sinden dün yangın çıkmıştır.

İtfaiye derhal yetişerek yangını söndürmüş ise de eşyasının bir kıs - mı ve evin çatısı yanmıştır.

Eşyaların 750 liraya sigortalı oldu - ğu anlaşılmıştır.

Büyük sergi

Bina için tasarruf cemiyetinin açtığı müsabaka

Milli iktisat ve tasarruf cemiyeti nin, Ankarada inşa edilecek büyük sergi binası için mimarlarımız ara - sında bir plân müsabakası açtığı - nı yazmıştık.

Müsabaka şartlarına göre, ser - gi binası, millî ve beynelmîl ser - gilerle sınaî mamulât, ziraî mah - suller ve güzel sanat eserlerinin teşhirine ve aynı zamanda kitap, çocuk bakımı, sarî hastalıklarla mücadele gibi içtimai maksatlar - la yapılacak sergilere elverişli ola - caktır.

Bina iki ana kattan ve bir büro katından ibaret olacak, en çok 225 bin lira sarfedilecektir.

Mimarlar hazırlayacakları plân - ları en geç nisanın onuna kadar Ankarada milli iktisat ve tasarruf Cemiyeti sergi komisyonu re - isliğine göndermiş bulunacak - lardır. Plânlar mütehassısı bir heyet tarafından tetkik olunacak ve birinci gelene iki bin, ikinci ge - lene 500 lira mükâfat verilecektir. Temel ve beton arme hesapları i - çin de ayrıca iki bin lira verilecek tir.

Müsabaka şartnamesinin bir su - reti gazetemizde mevcuttur. İsti - yen mimarlar gazetemiz tahrir mü - dürlüğüne müracaat ederek görebilirler.

Güzel yazı müsabaka - sında kazananlar

Millî tasarruf ve iktisat haftası münasebetiyle ilk mekteplerde gü - zel yazı müsabakası yapılmıştır.

Bu müsabakada Hâkimiyeti Mil - liye mektebinden 160 Murat, Be - yoğlu 3 cü mektepten 24 İrfan, Ye - şilköy ilk mektepten 9 Fethi, Ka - dıköy yedinci mektepten 162 sa - dık, İstanbul 37inci mektepten 226 Hulûsi, Maltepe ikinci mektepten 32 Rıdvan, Efendilerle Büyük ada - dan Melâhat, Kadıköy 8 ci mektep - ten 309 Yıldız, İstanbul 25 ci mek - tepten 275 Nedret, Beyoğlu 18 ci mektepten 678 Merzufe, İstanbul 17 ci mektepten 150 Kâmiran, Üs - küdar 29 cu mektepten 59 Zekiye, İstanbul 25 ci mektepten 196 Ne - riman, Beşiktaş 19 cu mektepten 42 Müveddet, Beyoğlu 38 ci mek - tepten 150 Şehriban, Hanımlar ka - zanmışlardır. Bu hanımlara ve kü - çük Efendilere hediye olarak incir, üzüm ve ceviz dolu 16 okkalık sar - dıklar verilmiştir.

Yeni itfaiye âletleri

100 bin liraya satın alınan yeni itfaiye âletlerinin kullanılmasına başlanmıştır.

Yeni itfaiye âletlerinden bir kıs - mı şehir içindeki mevcut itfaiye gruplarına verilerek kuvvetlendi - rilmiş diğer bir kısmı da boğazın yukarı kısmında çalışmak üzere deniz itfaiye grupuna verilmiştir.

15 Yıl evvelki VAKIT

18 Mart 1918

— Altmış kişiden mürekkep bir Macar musiki heyeti önümüzdeki cuma günü şeh - rimize gelecek, hasılâtı eytam ve güheda - mızla, Macar çocuklarına tahsis edilmek ü - zere konserler verecektir.

— Son yirmi dört saat zarfında İstan - bul şehri ve civarında yirmi iki lekeli hü - ma vak'ası zühur etmiştir.

— Bugün mübeccel bir günün senel dev - riyesidir. Üç sene evvel bugün Çanakkalede en şanlı muvaffakiyeti elde ederek askerle - rimiz tarihe bir zafer yazmışlardır.

OSMANLI DEVLETİ ÖLÜRKEN...

Muharriri : Celâl Nuri

İktibas, nakil, tercüme hakları mahfuzdur.

Prens Sait Paşadan Ziya Gökalp Beye

Kendisini vaktile tanıdığım İsviçreli şöyle böyle bir muharrir bana gönderdiği bir uzun mektupta soruyor: ("İttihat ve Terakki, fırkasının bugünkü vaziyeti nedir? Ekalliyette midir, ekseriyette midir?. Mecliste kaç meb'usu var- dır?). Muharririne kısaca cevap verdim: (Bu fırka Umumi har- bin sonlarına doğru tükenmiştir.) Muharrir gene bir mektup yol- luyor ve benden bu defa, bu fırka- nın niçin tükendiğini soruyor. Muannit muharririne yazdım ki bu fırkanın dağılması uzun bir tari- hi meseledir.. Bu ciheti anlatmak için en azdan bir cilt yazmalı.

Fakat bu iş beni düşündürdü.

Kısa boylu, güler yüzlü, topa- tan kafalı, daima mültefit sadra- zam paşa, Sait Halim Paşa, Prens hazretleri, Yeniköyde, denize ba- kan odasında, mutat köşesinde, kıpkırmızı maşâhı, kıpkırmızı fesi, yırtmaçlı sarı ipekli entarisi, sapsarı pabuçları ile yan gelmiş oturuyor.. Hep söylüyor, hiç dinle- miyor..

Geniş bir müslüman politikası, hudutsuz bir din siyaseti... Bunun gayrisi ile büyük istihzalar. . Ko- yu bir muhafazakârlık.. Âdet, an'ane, deydene, teşrifat, antika- cılık... Modernizm ile bir sürü a- lay.. Parlak parlak fırkalar. Do- kunaklı masallar.. Lâtife etmi- yorum.. Her türlü içtihad da hürmet ederim.. Şu satırları yaz- makla merhumun aleyhinde veya lehinde bulunuyorum, sanmayı- nız. Herkes fikrine sahip olduğu gibi Sait Halim Paşa da reyine malikti.

Bu zat İttihat ve Terakkinin sadrazamı idi. O mes'uliyeti haiz- di. O uğurda Romada, Ermeniler tarafından şehit edildi.. Şaka de- ğil bu..

Serasker kapısında, harbiye nazırı, baş kumandan ve damat şehriyari Enver Paşa da kuvvetli müslüman idi. Fikirince ordu, bir müslüman ordusudur. Bu harp, küffara karşı açılmıştır. Damat şehriyari İrana girdi; Tuarnı da alacak; Çine de gire- cek ve müşrikleri müslüman ede- cek...

Paşanın küçük başının içindeki ihtiraslarına hudut yok.. Kendi- si Saad ibni Vakkas, Musebni Nasir, Tarik ibni Ziyad, Selâhed- dini Eyyübî gibi bir müslüman fa- tihidir.

Bir eksikliği var: Başında de- ğirmen taşı büyüklüğünde bir sa- rık.. Fakat o sarığın altındaki mevcut..

Enver Paşa merhum da İttihat ve Terakkinin seraskeriydi. O mes'uliyeti haizdi.. O uğurda, or- ta Asyada şehit düştü. Şaka de- ğil..

Fakat Babîliden, serasker ka- pısından biraz öteye gidelim: Bir minderin üzerine az güler, az söy- ler, çok okur, her şeyi okur, karma karışık okur, etrafına mürit- lerini almış bir âhur zaman şeyhi oturuyor..

Bu zat itikaden müslüman de- ğildir. Açık ve hür fikirlidir. Mil-

liyet taraftarıdır. Vaktile başka meşrepteydi; lâkin, sonra Türk- lüğün havvarisi, hattâ, daha ileri gidelim, Hazreti İsa'sı oldu.

Bu zat, milliyeti yalnız mürit- lerine değil, bütün hükümet er- kânına öğretti. Müslüman politi- kası yok.. Din siyaseti yok.. Sad- razam paşa hallediyor. Serasker paşa hata ediyor. . Şeyh efendi, 99 luk tespihini eline almış, mut- tasıl çekiyor: Millet, millet, mil- let, millet... .

Dahiliye nazırı Talât Beyle sadrazam Talât Paşa daima şey- hin yanına gelirler.. Maddeten değilse de manen elini öperler, ondan nasihat ve hayır dua alır- larıdır.

Bu şeyh Efendi ilmi siyasetine anahtar addetmişti. Okur, üfler- di.. Bir itibarla sadrazam paşa- nın üstündeydi.. Nasıl vaktile, tarikat şeyhleri tekkedeki köşe- lerinden hükümdarlara kumanda ederlerse bu ilim şeyhi de, oturu- ğu yerden hükûmete fermanla- rını istar ederdi .

Bu muhterem zat İttihat ve Te- rakki merkezinin âzasındandı, a- kıl kâhyasıydı, meb'ustu, Ruhül- kudüstü. O mes'uliyeti haizdi. O uğurda şehit olmadı.. Lâkin so- nuna kadar sebat etti ve tespih çeke çeke öldü..

Bu zatın ismi de Ziya Gök Alp Beydi..

Size sarahaten üç, zmnen de bir tipten, yani Sait Halim, Enver Paşalardan, Ziya Gök Alp Beyden ve Talât Paşadan bahsettım. Bun- lar İttihat ve Terakkinin liderleri, imamlarıydılar. Başların fikirle- ri, cemiyetin fikridir. O halde merhum cemiyet müslümancı mıydı, Türkçü müydü? .

İttihat ve Terakki, 1908 de iş başına geçtiği vakit (Osmanlı) ydi.. Zaten —İttihat— kelimesinden maksat, unsurların, Türklerle Arapların, Ermenilerle Arnavutların, Rumlarla Yahudile- rin, ve saire, ittihadıdır.

Yirmi beş yıl evvel, bütün memleket, bir kaç hafta, zil zur- na sarhoş olmuştu. Rakı ile, şa- rapla değil, kadeh kadeh, fıçı fı- çı hürriyetle. O sıralarda ho- calarla Papas ve Haham- lara cicili bicili elbiseler giydirilir. Hocalar karşıda, papas ve hahamlar önde, arabalara ku- ruldu. Şişliden Edirnekapısı- na, Yedikuleden Bebeğe, Eyüp- ten Beşiktaş'a kadar kendilerini ve üniformalarını gösterdiler .

Artık Ermeni yok, Türk yok, Arap yok; yalnız Osmanlı var.. Bu fikri teyit için bir milyar nu- tuk söyledik; çenelerimiz yorul- du..

Zaten, İttihat ve Terakki, bu fikirlerle, Frengistanda, Türkler tarafından kurulmuştu ve biraz da ermpiler tarafından yardım görmüştü..

Lâkin geceler gündüz olduk- tan sonra gene karanlık bastı. .

Kırk yıllık Yani, olur mu Kâ- ni? .

Rum, Yunanlıdır. Ermeni, aptal değildir. Yahudi, her kuvvetlinin icabı -

na göre dostu, icabına göre köle- sidir.

Arap, tarihine ve milliyetine bağlıdır.

Bulgardan, Sırtan Osmanlı yaprlamaz.

Sarhoşluk esnasında Rumla Türk, Ermeniyle Arap birlikte ho- ra teptiler. Lâkin insan daima sarhoş kalmaz.. Bir kaç saat sonra ayıklık gelir.. İşte, bütün unsurlar hürriyetlerini istirdat et- tiler; İttihat ve Terakki de (Os- manlı) unvanının kendisine ze- hirli bir iğne gibi batırğını hisset- ti..

Gene sorarım: İttihat ve Terak- ki Osmanlı mıydı, değil miydi? .

— İttihat ve Terakki hükümdar taraftarı mıydı? .

— Pek o kadar zannetmiyo- rum, efendim.. İkinci Abdülha- midin kapı dışarı edilip İstanbu- lun düşmanlar tarafından saye-i şahanedede zaptına değin, İttihat ve Terakki padişahsız saltanat etti Merhum altıncı Su'tan Meh- met, malmu ihsanınızdır, aptal- idiler. İraptan hiç mahalli yoktu.. Bir aralık seryaver binbaşı Selâ- nikli Remzi Bey, ona muallimin mektep çocuğuna ettiği muamele- yi etmişti.. Sultan Mehmet Reşat namında biri yoktur. Damadı Sa- lih paşanın idamı hükümüne bir kelime söylemeden imzasını bas- tı, hık demedi..

O halde İttihat ve Terakki cümhuriyetçimiydi? . O de değil .. Niçin değil? . Çünkü 1908 ile 1918 arasında (fikir) itibarda değildi..

İttihat ve Terakki, muhtelif programlarından sarfınazar ne muhafazakârdı, ne hürriyetper- verdi, ne de meşrutî idi, ne cüm- huri idi.. İşte, İsviçreli muharri- re hitap ediyorum, bundan dolayı dayanamadı.. Yoksa, bir harp, bir mağlûbiyet, bir siyasî inhi- zam, bir fikir partisini kolay ko- lay öldüremez.. Muhtelif mem- leketlerde, partiler, bir kaç mağ- lûbiyetle, bir kaç hezimetle yu- varlanmaz. Olsa olsa küsufa uğ- rar.. Sonra gene açılır.. Fakat ö- len parti, bariz bir fikir ifade et- miyordu.. İkinci Abdülhamitten mahlûl kalan bir devletin idarei maslahat vechüzere on sene padi- şahlığını gördü..

Abdülhamidin rejimi neden dayanamadı? . Rusyada, istipdat, çarların ölmesiyle devam ediyor- du.. Neden? Çünkü çarizm bir rejim ve bir fikirdi. Abdülhamit siyaseti ise şahsî, indî, keyfi idi. (İttihat ve Terakki) de tıpkı öyle.. O bir kaç kişi, o mümtaz ekalliyet, o iradet sahibi zatlar sahnedden çekildikten sonra parti de unutuldu; bir aralık dökün- tüler kıpırdanmak istedilerse de ezildiler..

..... Bilmem, acaba, İsviçre- li muharririn sorduğu suale ce- vap verebildim mi? . Belki..

Celâl Nuri

Bir randevü evinde damdan kaçarken yakalanan kadınlar

Beyoğlunda Madam Maryam is- minde bir kadının evinde gizli ran- devü kabul ettiği haber alındığı- ndan bu ev zabıta memurları tara- findan aranmıştır. Bu esnada da şöyle bir hâdise olmuştur.

Memurlar kapıyı çalmca Ma- dam Maryam kapıyı açmış ve me- murları lâfa tutarak oyaşamak istemiştir. Fakat içeriden bazı ga- rip sesler geldiğinden memurlar daha fazla kapı önünde durmadan içeriye girmişler ve damdan kaç- mak isteyen bir kaç kadını kaçır- ken yakalamışlardır.

Fransız Almanlar ve İngiliz başvekilinin teklifi

CENEVRE, 17 (A.A.) —

M. Makdonaldın izahatı bittik- ten sonra M. Daladye söz almış, İngiliz plânının ana hatları hak- kındaki izahatı ve bu plânın ilham aldığı esaslarını anlatan belâgatli mütalealar Fransız murahhas he- yetinin büyük bir alâka ile dinlen- diğini söylemiştir.

M. Daladye sözüne devamla de- miştir ki:

— Bu plân o kadar emniyetli- dir ki biz bunu en büyük itina ile ve en derin bir alâkayla tetkik et- mek istiyoruz. Bu plânın mülhem olduğu yüksek ve asil duyguları hürmetle anarız. M. Pol Bonkurun evvelce verdiği izahattaki başlıca esasları biz bu plânda büyük bir memnuniyetle mevcut görüyoruz.

— Milletler arasında sulhün- kökleşmesi, silâh kuvvetlerinin bü- tün milletler tarafından aynı za- manda ve müessir bir kontrole tâ- bi olmak üzere yavaş yavaş azal- tılması uğrunda sarfedilen candan ve hilesiz her türlü emeklere Fransa derin bir surette bağlı ve sadık kalmaktadır.

— Bu yolda emeklerin muvaf- fakiyetle neticelenmesi beynelmi- lel muhitte ve zihinlerde beliren endişelerin ortadan kalkmasına bağlıdır. İşte bunun içindir ki bu düşünce uğrunda Romada başlı- yacak görüşmeler bizde sevinçten başka bir duygu uyandıramaz.

Fransız murahhas heyeti M. Ma- donaldın muvaffakiyetini can- gönülden temenni eder.

Amerikan mümessili M. Gibes da konferansı kurtarmak için sa- fettiği emeklerden dolayı M. Ma- donalda teşekkür etmiş, İngi- liz projesinin heyeti umumiyesinin tıfakla kabulünü umduğunu söy-lemiştir.

Bundan sonra Alman başma- rahhası M. Nadolny fransızca k- nutuk söyleyerek konferansa ye- bir hız vermek için Cenevreye mesinden dolayı M. Macdonald teşekkür etmiş ve demiştir ki:

— M. MacDonaldın konferan- sa vermek istediği bu hız ve il- ri hareketi, müzakerelerin müst- bir neticeye ulaşmasına şüphesiz imkân hâsıl edecektir.

İngiliz murahhas heyetinin t- lif ettiği mukavele projesi konf- ransın girdiği çıkmazdan kurtu- masını temin edecek yegâne an- çaredir. Esas beşler konferans- da kabul edilen emniyet, Alman- yanın fikrine göre, silâh kuvvet- rinin ancak esaslı ve adalete ul- kat şekline girecektir.

M. Nadolny'den sonra İta- yan murahhası heyetinin ingi- liz plânını büyük bir itina ile tetkik deceğini söylemiştir.

Komasyon İngiliz projesi hal- kındaki umumi müzakereye pe- şembe günü başlamayı kararla- tırmıştır.

TAKVİM

	Cumartesi 18 Mart 21 Zilkade	Pazar 19 Mart 22 Zilkade
Gün doğuşu	6,12	6,07
Gün batışı	18,16	18,19
Sabah namazı	5,45	5,45
Öğle namazı	12,23	12,22
İkinci namazı	15,44	15,46
Akşam namazı	18,16	18,15
Yatsı namazı	19,46	19,49
İmsak	4,34	4,28
Yılın geçen günleri	77	78
.. kalan ..	289	288

HAVA — Yeşilköy Askeri rasat merke- zinden verilen malûmata göre, bugün hava bulutlu ve şimalden rüzgârlı olacaktır. Dünkü sıcaklık en fazla 14, en az 4 de- rece, hava tazyiki 762 milimetre idi.

RADYO

Bugün

İSTANBUL
18 den 18,45 e kadar Saz (Müçerref Ha- nım) — 18,45 ten 19,30 a kadar Orkestre — 19,30 dan 20 e kadar Fransızca ders (Müp- tedilere mahsus) — 20 den 20,30 a kadar Karagöz (Hazım Bey tarafından) — 20,30 dan 21,30 a kadar Hafız Ahmet Bey — 21,30 dan 22,30 a kadar Orkestre, Ajans, Borsa haberleri, ve saat ayarı .

ANKARA (1553 m.)
12,30 - 13,30 Ankarapalas orkestresi — 13 - 15,40 Orkestre: Soltizinci senfoni Tchai- kowsky — 18,40 - 19,10 Alaturka saz — 19,10 - 19,40 Gramafon — 19,40 - 20,10 Ala- turka saz — 20,10 Ajans haberleri ve Hava raporu.

VIYANA (518,1 m.)
12,30 Konser — 14,10 Plak — 17,45 Man- dolin konser — 18,55 Konser — 20,45 Asri operet — 23,05 Dans.

LEIPZIG (389,6 m.)
7,15 Jimnastik — 7,35 Konser — 13 O- peret — 14,15 Konser — 17 Konser — 21 Operet — 23,10 Haber ve Dans.

BÜKREŞ (394,2 m.)
13 Plak — 14 Plak — 18 Konser — 21 Orkestre — 22 Senfonik konser — 23,20 O- pera — 22,55 Çigan ve romen musikisi.

ROMA (411,2 m.)
18,30 Radyo orkestresi — 20 Haber — 21 Plak — 21,45 Tiyatro.

BUDAPEŞTE (550,5 m.)
10,15 Orkestre — 13,05 Plak Konser — 18 Orkestre — 19,40 Konser — 20,30 Opera

MOSKOVA (1304 m.)
17 Konser — 19,30 Konser — 22 Fransız-

İstanbul Belediyesi Darülbeydi Şehir Tiyatrosu Temsilleri :

Bu akşam
saat 21,30 da İSTANBUL BELEDİYESİ

**Büyük
İkramiye
OPERETİ**

"Pazartesi günü gecesi Ayn- roz Kadısı oynanacaktır.

Harp malûllerine

Harp malûlleri cemiyeti umu- merkezinden:

Mahiye aldıkları maaş yekû- yüz lirayı geçen meslektaşların- zın bugün, cumartesi saat 10 de 20 ye kadar kâtibî umumiliğe te- rifleri ehemmiyetle rica olunur.

Kadın birliğinde

Türk Kadın birliği kâtibî umumiliğinin 19/3/1933 Pazar günü saat 17 de Hal- vinde "Profesör Ahmet Raşit Beyefendi rafından Cemiyeti Akvamm insanî yolları kadim ve çocukların himayesi yolunda fa- liyeti hakkında konferans.. Mütalâkibin zide san'atkarlarımızdan İrfan Şekip Me- düh Hefendi ile kıymetli bestekârlarımız- dan Şekip Memduh ve piyanist Adnan Hü- Beyefendiler tarafından "Türk musiki ko- seri..

Kadıköy

Hava Gazı Şirketi

Bu Pazartesi günü saat 15 Kadıköy'ünde Süreyya paşa neması salonunda verilecek ola- amelî açılış ve pastacılık de- sine bütün Hanımefendileri davet eder.

ca neşriyat — 22,55 Kızıl meydan — 25 Haber.

VARSOVA (1412 m.)
13,10 Plak — 17 Plak — 18 Plak — 19 Musikî — 21 Konser — 23,05 Musikî — Dans.

Bir Yastıkta Kocayın ..

Yazan: Mediha Münir

— Bu kadara saadet demek ca- iz midir? Senin gibi sıcak, ateşli kalplere bu kadarla iktifa etmez- ler. Daha fazlası lâzım...

Bedia, helecanla sordu:

— Meselâ?

— Meselâ, beklenilmek ve bir gün iki olmak için, bu gaye ile yalnız yaşamak...

Bunun için Raşide ve Raşide gibi daha binlerce kadın, hiç bir fe- dakârlıktan geri durmamışlardı... İşte Nevin de, hayatta böyle şey- lerle alâkadar olmadığı halde, âşık olmuş bir kadın gibi konuşuyordu. Demek hepsinin hakları vardı.

Yavaş, yavaş, düşünceli bir ta- vırla dedi ki:

— Hayatta insan her istediğini yapamıyor Nevin. Kader ne isterse o oluyor.

— Doğru. Ben de istediğini yap- diyor, kaderin iyi olsun temenni e- diyorum... Eski hüsrânların acısını çıkarmak için, fazla monden ol- ma.

— Ben monden değilim. Bir iki ahabımla konuşuyorum. Gene e- vimde oturuyorum. Okuyorum... Yalnız bazı bazı kendimi unutmak istiyorum. Kalabalık, caz, dans, iç- ki ve bu âlemin kaygusuz benzi- yen gürültüsü beni avutturuyor. Sırf avunmak için geziyorum.

Nevin dikkatle dinliyordu. Son- ra dedi ki:

— Sen hiç değişmemişsin Bedi- a. Eski Bediasm. Genç kızken de böyle heyecanlı ve ateşin idin. Fa- kat şimdi kendine dikkat et. Ken- dini koru.. Artık genç kız değilsin, genç kadımsın. Genç kadımlar çok- kere kendi ateşlerine yanarlar.

Bedia güldü:

— Benim kimseden korkum yok.

— Kendinden kork.

— Kendimden de korkmam.

Kendimi kaptırarak kadar çocuk değilim. İçimde böyle arzu da yok. Hayatta münasebetsiz bir şey ya- pacağımı sanma.

Nevin, arkadaşına alay eder gi- bi baktı:

— İçinde her hangi bir arzu ol- madığına haydi inanayım.. Fakat hayatta öyle tesadüfler vardır ki..

— Tesadüflerden ne çıkar?

— Çok şey çıkar Bedia.

— Hiç bir şey çıkmaz.

— Öyle deme, arzuları doğuran tesadüflerdir.. Tesadüfler, insanın karşısına fırsat kollayan insanlar çıkarır. Hele senin gibi genç, gü- zel, hâmisiz bir kadının karşısına bu adamların sürüsü birden çıkar. Belki de birinden biri çıkmıştır bi- le..

Birden, Bedia'nın dudaklarının ucuna bir isim geldi. Montekarlo- da karşısına çıkan adam, fırsat gözliyenlerden biri değilmiydi?

Birden, izzeti nefsi galeyana gel- di. Göğüs kabarttı:

— İstiyen karşıma çıkabilir, de- di, fakat ben yüzüne bile bakmam. Buna emin ol Nevin, bana kimse sokulamaz.

Nevin gülümsedi:

— Bravu sana. Fakat mademki kafana bunu koydun, şu halde, faz- la boş kalma. Kendine başka türlü meşgaleler bul... Meselâ, gel, bera- ber çalışalım. Ben dikiş dikiyo- rum, yün örüyorum. Sen fukaraper- ver dispanserinde çalış.

Bedia düşündü:

— Memnuniyetle, dedi, fakat

acaba işe yarar mıyım?.. Ben böy- le bir işe yarıyacağımı zannetmi- yorum.

— Ben zannediyorum.

— Aldanıyorsan?

— Aldanmıyorum. Maamafih ısrar da etmiyorum. Düşün karar- nı sonra verirsin.. Evvelâ yarın kongreye gel. Senelik kongre var. Bir senelik mesai raporunu dinler- sin.

— Peki Nevin, ne istersen onu yaparım.

— Ama bunu ben istiyorum di- ye değil, senin içinden gelerek yap. Hayatını yalnız buna hasret.

Bedia gülümsedi:

— İyi ama Nevin, insan hayat- ta yalnız ekmek ve su ile yaşamaz. Ademle Havva bile yalnız böyle yaşamamışlar.

Nevin başını salladı:

— Anlaşıldı, dedi, sen hayatta kendini koruyamıyacaksın. Onun için sana son bir tavsiyede buluna- cağım. Dikkat et, hiç değilse çü- rük tahtaya ayak basma!

— 6 —

— Bonjour Hanımefendi! Hayat- ta bu kadar talili olduğumu zan- netmiyordum.. Size burada tesa- düf etmek cidden talih!

Nazif Bey şapkasını çıkarmış, Bedia'nın önünde iki büküm ol- muştü.

Memnuniyeti hem sesinden, hem de içi gülen gözlerinden anlaşılı- yordu.

Bakışlarında, Bediaya geçmiş, Montekarloyu hatırlatan pırıltılar vardı.

Bakışları imalidi.

Bedia ile Nazif Bey, Galatasa- rayda açılan, güzel sanatlar resim şubesinin ilkbahar sergisinde kar- şılaştırmışlardı.

O gün hava güzeldi.. Bedia soka- ğa çıkmış ve yolu üstüne gelen ser- giye girivermişti.

O gün, İstanbul'a ender gelen ilkbahar günlerinden biri idi. Ha- fif hafif esen rüzgâr ne çok soğuk- tu, ne de, tepelerde alevlenen gü- neş çok sıcaktı.

Tatlı, sümbül bir hava idi.

Bedia, şık giyinmiş ve bu güzel havaya nazire yapmak istiyormuş gibi sokağa çıkmıştı.

Serginin salonlarında uzun kal- mamış, her tarafı şöyle bir dolaş- mış, resimlere birer kere göz at- mış, sonra çıkmıştı.

İşte, çıkarken, tam kapının ö- nünde Nazif Beye rast gelmişti.

Bedia, hayretten mi acaba?.. kıp kırmızı olmuştu, Nazif Beyin uzanan eline, elini vermişti. Kü- çük, ince parmaklarında, kalın sert bir elin temasını hissetmişti.

Kalbinin çarpıntısını durdur- mak için, bir kere, geniş nefes al- mıştı.

(Devamı var)

Tutuşan vapur

ANVERS, 17 (A.A.) — Hint keneviri yüklü olduğu halde dün sabah Anvers limanına gelen Schwarzenfels gemisinde kenevir- lerin tutuşması yüzünden büyük bir yangın çıkmıştır. Neft yağı do- lu birçok tenekelerin gemiden dış- şarı çıkarılmasına muvaffakiyet el- vermiştir. İtfaiye kuvvetlerinin an- cak bir kaç gün içinde ateşi sön- dürebilecekleri söylenmektedir.

DİLİMİZ

Yeni 15 kelimenin Türkçe karşılığı ve kullanılışları

Gadir — (Zulüm, cefa etmek, bir işte aldatmak) kıyma

Bana kıymayınız.

Gaflet — (Aldanma, idraksiz, dikkatsiz, habersiz olma) dal- gınlık

Bu ne dalgınlık?

Gaile — (Şer, âfet, belâ) sıkıntı

Yeni bir sıkıntı daha!

Galebe — Üst gelme, yengin, yenme.

Ganimet — doyumluk, vurgun, çapul

Garez — Maksat manasında karşılığı istek, dilektir; gizli düş- manlık, gizli maksat manasında kelime Türkçe sayılır.

Garip — Yabancı, şaşılacak.

Gavamız — (örtülü sözler) Çetinlikler.

Gaybubet — Gözden irak olma, Ayrılık, Yetiklik

Gaye — Son, uç, dilek

Gıda — Azık, beslenme

Gıma — (Türkü söyleme) ırla- ma.

Girdap — Anafor, kuyu (deniz- ciler söylerler)

Gurur — (Bir şeye güvenip al- danma, bir şeye güvenip övünme) kendini bilmezlik, koltuk kabart- ma

Günah — (Tanrı buyruğuna uymıyan iş) Suç.

6 ncı liste

Mehmet Nurettin Beyin bulduğu karşılıklar

Facia — Acıklı inci

Fahiş — Yaman, aşırı

Fahrî — Cabadan, öğümlük

Faide — Kazanç, ası, fayda

Fail — İşler, yapar

Faiz — Artı, ası

Fani — Yalancı, geçici, geçkin

Yalancı dünya, geçici vumma- lar, geçkin ihtiyar (Piri fani)

Fatih — Açan, elalan

Fazıl — Bilge, üstün, tekin

Fazilet — Üstünlük, tekinlik

Feci — Korkunç, yılanç

Korkunç, yılanç bir cinayet

Feda — Yola verme

Varımı, yoğunu yoluna verdim.

Denizlide dil uğraşması

DENİZLİ, 17 (A.A.) — Bura- da söz derleme işine büyük bir gayretle devam edilmektedir. Bu- güne kadar Ankaraya gönderilen fişlerin adedi 922 yi bulmuştur.

DENİZLİ, 17 (A.A.) — Ajans- la tebliğ edilen kelimeler telgrafla derhal kazalara ve kazalardan da telefonla nahiye ve köylere tebliğ edilmek suretile aynı günde vilâ- yetin her tarafına yayılması tem- nin edilmektedir. Halkevi 44 ki- şilik bir heyet ayırmıştır. Bu he- yet her gün toplanarak anketin cevaplarını tetkik edecek ve An- karaya yollıyacaktır.

13731 derleme fişi toplandı

ANKARA, 17 (A.A.) — T. D. T. Cemi- yetinden:

Martın ikinci haftası zarfında yeniden cemiyet merkezine gelen derleme fişleri 4665 tanedir. Bunlardan 333 ü Bilecik, 166 sı Bolu, 20 sı Bördür, 521 i Çanakkale, 41 i Çorum, 127 sı Edirne, 41 i Erzincan, 325 i Eskişehir, 13 ü Gazi Antep, 149 u Giresun, 104 ü İçel, 471 i İstanbul, 207 sı Kastamonu, 317 sı Kirsehir, 56 sı Kocaeli, 658 i Konya, 38 i Manisa, 139 u Mersin, 100 ü Muğla, 78 i Ordu, 166 sı Elâziz, 270 i Sinop, 124 sı Sivas, 101 i Tekirdağ vilâyetlerinden gelmiştir.

Martın birinci haftası sonunda elde bu- runan 9066 fişle beraber elde derleme fişleri 13731 e varmıştır.

MİSYONERLER

Müslümanları nasıl hiris- tiyan ettiler ve ediyorlar?

Muharrirleri : Mu İttin Abdurrahman ve Mecdut Sait

Memleketimizde bulunan muh- telif milliyetlere mensup misyo- ner müesseselerinin zararları za- man zaman sayılıp dökülmekten hali kalmamıştır. Bilhassa bir kaç sene evvel Bursa Amerikan kız kolejinde cereyan eden tanassur hâdisesi hatırlardadır. Acaba bu hâdise Cümhuriyet idaresinden sonra vukua gelen ilk tanassur hâdisesi midir? Ve acaba bu ta- rihten sonra Türkiyede böyle bir şey tekerrür etmemiş midir? Ara- sıra matbuata kadar akseden ha- berler, muhtelif misyoner müesse- selerinde bu kabil tanassurların hâlâ cereyan etmekte olduğunu vazıhan anlatmaktadır. Yalnız her nedense en fazla heyecan ve asa- biyet tahrik eden hâdise Bursa Amerikan kolejinde üç Türk kızın- ın hristiyan edilmiş olmasıydı. O vak'a üzerine şu iki hakikat te- belür etmişti.

1 — Misyonerler Türkiyede hristiyanlık propagandası yapı- yorlar.

2 — Hristiyanlık propaganda- sile müterafik olarak bu gibi mü- esseselere giden çocuklarımız mil- li hislerinden tecrit ediliyorlar.

Gün gibi âşikâr olan bu iki ha- kikat üzerine dahi bilâ istisna he- men hepsinin birer misyoner yu- vası olduğunu söyleyebileceğimiz Türkiyedeki ecnebi mektepleri hâlâ Türk çocuklarile dolup bo- şalmaktadır. Bunun sebepleri ne olabilir? Bizce bunda iki ihtimal varittir. Ecnebi mekteplerine ço- cuklarını veren ebeveyn ya bir li- san mukabilinde çocuklarının din ve bilhassa milliyetlerini değiştir- melerinde bir beis göremeyecek kadar bu gibi şeylere karşı lâkayt kimselerdir yahut ta ecnebi mek- teplerinin bir türlü bu derece mu- zir olduğuna inanmıyorlar. Ve bilhassa bu müesseselerin bugün tâbi oldukları sıkı kontrolü düşü- nerek hiç olmazsa şimdilik bun- ların zararlarından çok faydaları olduğuna kanidirler. Memlekette yüksek mevkiler işgal eden bir çok muhterem şahsiyetlerin çocukla- rını bu mekteplere verdiklerini düşünenecek olursak ikinci ihtima- lin varit olacağından şüphemiz kalmaz. Şu halde bu muhterem kimselere misyonerlerin memle- ketler için ne büyük bir âfet ol- duklarını göstermek bu hususta pek az dahi olsa malûmatı olan- lara bir vatan burcudur. İşte bi- zim de en büyük emelimiz elimi- ze geçen bazı vesikalarla bu ha- kikatı meydana atmaktır.

Bu neşriyatımız hemen tama- mile Amerikan misyonerliği hak- kında olacaktır. Belki bütün Ame- rikan misyoner müesseselerinden ziyade İzmir Amerikan kolejin- den bahsedeceğiz. Bunun yegâne sebebi İzmir Amerikan koleji me- zunu olmamızdır. Memleketimiz- de faaliyette bulunan Fransız, İ- talyan, Alman ve diğer misyoner sebekelerinin mahiyetleri de bun-

ları daha yakından tanıyanlar ta- rafından ortaya atılmasında bu sayımız müessir olursa kendimizi bahtiyar sayacağız.

Yazacağımız şeylerin tamamı - le doğru olduğunu ve umumiyetle elimizde bulunan bazı misyoner neşriyatına istinat ettiğini şimdî - den kaydedelim.

Misyonerlerin ne kadar müthiş bir âfet olduklarını daha eyi an- lamak için evvelâ umumî faali- yetleri hakkında yazdıkları rapor ve makalelerden bazı parçalar okuyalım. Bu hususta İran misyo- nerlerinin yazıları belki en dikka- te şayandır. Bülten namını ver- dikleri bir mecmuanın elimize ge- çen bazı yapraklarından aynen naklettiğimiz şu yazılara tarafı - mızdan bir şey ilâvesini zait gö- rüyoruz.

"Müesseseler vasıtasile çalış- ma,, başlığını ve Y. Christy Wil- son imzasını taşıyan Bültenin eli- mizde bulunan dokuz No.lu sahi- fesinde şöyle bir yazıya tesadüf ediyoruz:

"İranda bir çok insanlar hiris- tiyanlığa tıp ve terbiye müesseseleri sayesinde kavuşmuşlardır. Bu müesseseler umumiyet itibarile mekteplerin cehalete, batıl itikat- lara ve hristiyanlığa karşı sui- zanları yazmakta büyük faydaları olmaktadır. Fakat bu kâfi değil- dir. Bu müesseseler aynı zaman- da fertleri İsaye karşı sadakate ve ruhülkuds vasıtasile akidelerini islahâ çalışırlar.,,

"Hastahane ve dispanserlerde büyük bir tabip olan İsanın ismi ve ruhu namına hayır yapmağa ve kilisesine dahil olacak insan- kazandırmaya çalışırlar.,,

"Meselâ, İsfahandaki hastane hastalarını şifayap etmek husu- sunda fevkalâde talilidir. Fakat ilk ve en mühim vazifesi müesse- seye gelenlerin ruhlarını kazan- maktır. Hasta ile beraber arkadaş ve akrabaların da gelmesine mü- saade edilir ve bu suretle her ge- len İncilden haberdar edilmiş ol- lur. İran mutanassırlarının kiliseâ hastane mürekkebatındandır. Ve bir kaç yüz azaya maliktir.,,

(Devamı var)

Amerika bankalarında para çoğalıyor

NEW-YORK, 17 (A.A.) — Muhtekir olarak ilân edilmek korkusu bir çok kimseleri parala- rını bankaya yatırmağa sevk et- miştir. Bunun içindir ki, federal reserve bankasının tebliğinde te- davüldeki paranın son hafta zar- fında 269 milyon dolar eksildiği - ni bildirilmektedir. Aynı tebliğe gö- re altın ihtiyatın 327 milyon do- lar çoğalmıştır. Federal Reserve bankasının son hafta zarfında te- davülde olan yeni banknotlar yekünü 3.301,000 doları bulmak- ta idi.

Şehir meclisinde tren kim, fren kim ?

Sinir havası esiyor! - Haseki pavyonunun sebep olduğu münakaşa - Ahmet Rasimin mezarı - konservatuvar binası yaptırılıyor - bütçe yekûnları ne kadar ?

İstanbul umumî meclisi dün bu devrenin son içtimasını aktetmiştir. Sabahleyin saat on buçukta başlayan içtima öğleden sonra iki buçuğa kadar sürmüş ve hayli hararetle münakaşalar olmuştur.

Mezbabanın vergisi

Belediye reisliği, mezbaaha bütçesine vergi karşılığı olarak altı bin lira ilâvesini istemiş, bütçe encümeni, teklifi bütçe bağlandıktan sonra geldiğini söyleyerek kabul etmemiştir. Umumî heyet içtimasında Belediye reisliği bu paranın mutlaka verilmesi lâzım olduğunu, aksi takdirde maliyenin belediye emlakını haczederek parasını alabileceğini söylemiş, bu paranın bütçeye konulup konulmaması, konulduğu takdirde ne rededen kesilip konulabileceği noktası uzun uzadıya müzakere edilmiştir. Neticede fevkalâde bütçede Haseki kadınlar hastahanesine yeni pavyon inşası maddesinden beş bin lira kesilerek ve mezbaahada sakatat satışı varidatından da bin lira karşılık gösterilerek altı bin liranın vergi borcu için mezbaaha bütçesine konulması kabul edilmiştir.

Şehir tiyatrosu san'atçıların dan M. Kemal Beyin Viyanada tedavisi için evvelce verilmiş olan avansın san'ate ve şehre büyük hizmeti olan bu kıymetli san'atçıdan alınmayıp bütçenin başka bir maddesinden karşılık gösterilerek kapatılması muvafık olduğuna ve kapatılma şekline dair bütçe encümeninden gelen mazbata kabul olunmuştur.

Belediye ve vilâyetin müsterek masraflarına dair olan bütçe müzakere edilmiş ve münakaşasız kabul olunmuştur.

Sinir havası esiyor

Bundan sonra fevkalâde bütçenin müzakeresine başlanılmıştır. Fevkalâde bütçede Haseki kadın hastahanesinde 60 bin lira sarfile yeni bir pavyon yaptırılması maddesi bilhassa münakaşalara sebep olmuştur. Vali ve Belediye reisi Muhiddin Bey ilk olarak söz almış, şunları söylemiştir:

— Bir iki gündür mecliste istisnâ borçları ve Haseki pavyonu meselesi bir sinir havası yaratmıştır. Bunu inkâr etmeğe imkân yok. Hastahane pavyonu ve borçlar meselesi etrafında kulaktan kulağa fısıltı halinde propaganda yapılmaktadır. İşe bir fırka kararı olduğu ve mutlaka kabul edilmesi lâzım geldiği gibi bir renk verilmeğe istenilmiştir. Eğer böyle işe fırkanın bir ferdi sıfatıyla benim de vaziyeti bilmem ve ona göre hareket etmem lâzımdır. Onun için evvelâ burada bulunan fırkanın en salâhiyettar uzvundan bu hususu tanzih etmelerini rica ediyorum.

Cevdet Kerim Bey Muhiddin Bey'e cevap veriyor

Muhiddin Beyin bu sözleri üzerine azadan bazıların "fasıl kabul olunmuştur, müzakere açılmaz!", sesleri işitildi, reis Sadeddin Ferit Bey faslı henüz reyeye koymadığını söyledi ve bu arada Cevdet Kerim Beyin söz söylemek üzere ayağa kalktığı görüldü. Cevdet Kerim Bey şunları söyledi:

— Burada işlerimizin mühim

kısımlarını teşkil eden maddeler üzerinde hususî surette noktalar nazarla teati edilerek toplanmalar oluşu kadar tabii bir şey yoktur. Bu mesele etrafındaki konuşmalar da bu çerçevede içinde olmuştur. Haseki Hastahanesi memleketin yegâne kadın hastahanesidir. Bazı kıymetli doktorlarımızın hastahanelerimizde vazife almış olmaları, hastalarımızın iyi idare edilmeleri, mükemmeliyeti sade şehrin değil, başka vilâyetlerin hastalarının bile müracaatını istilzam ediyor. Bu mühim hastahane harap ve perişan bir bina içinde kalmaması belediye idaremizin vazife ve şerefine talîk eder bir iştir. Zeynep Kâmil hastahanesini vücuda getirdik, memleket Muhiddin Beyefendinin zamanında yeni bir sıhhat müessesesi kazandı. Bu şeref kendilerine aittir. Hasekide de yeni bir pavyon yaptırılacak olursak bundan doğacak hazzı manevî ve vicdanîyi şüphesiz hissedeceklerdir. Nitekim hissetmektedirler, ancak kendilerine hâkim olan endişe bütçenin tevzini meselesidir. Halbuki bütçe tevzin edilmiştir. Bu iş Cerrahpaşada başlanılmış olan programı da ihlâl edecek bir vaziyet değildir.

Hekimler hastaneyi harap mı bırakmışlar ?

Muhiddin Bey tekrar söz aldı: — Cevdet Kerim Beyefendinin ifadelerinden anlıyorum ki mesele bir fırka meselesi olarak mütalea edilmiyor. Bir hayır işi etrafında arkadaşların fikirlerinin toplanması vaziyetidir. Hakkımda lütüfkâr ve taltifkâr sözler söylediler. Teşekkür ederim. Ben sıhhiye müesseselerinin tekâmülü üzerinde vicdanî titremiş, inlemiş bir adamım. İnzamı muvafakatiniz ve muavenetinize Cerrahpaşa pavyonu bendenizin zamanında yapıldı, verem dispanseri de böyledir, Haseki hastahanesinin bazı kısımlarının alât ve edevat mükemmeliyetini temin için uğraştım, Zeynep Kâmil hastahanesinin tesisinde hizmetim geçmiştir. Beyoğlu hastahanesinin islahı için uğraşıyoruz. Binaenaleyh, benim hastahane aleyhinde ihtirazkâr sözlerimden müessesatı sıhhiye aleyhtarlığı manası çıkmaz. Fakat mesele paramızı en faydalı şekli tercih ederek ona yatırmaktır. Haseki hastahanesi işi teamüle de uygun değildir. Hâl inşasını istediğimiz zaman projemiz, hesapsız iş olmaz dediniz. Bu hastahane için de hiç bir proje, hesap yapılmamıştır. Makamdan böyle bir teklif gelmemiştir. Makamdan gelen teklifleri kanuna uydurmak mecburiyetini hisseden meclis, kendisinden, encümenlerinden gelen teklifleri kanuna uydurmak istemiyecek midir?

Haseki hastahanesinin perişan vaziyette olduğu doğrudur. Oradaki arkadaşlarımız şimdi anlaşıyor ki, yeni pavyon inşasını empoze etmek için mevcut pavyonların aslâ tamirine gitmemişlerdir. Buradan heyetler davet edip harap pavyonları gösteren arkadaşlar niçin daha evvel idare kısmını tamir ettirdiler?

Muhiddin Bey bu esas dahilinde sözlerine devam ederek Hase-

kide yeni pavyon inşasına bütçenin müsait olmadığını, buraya konulacak paraların istisnâ borçlarından kesildiğini, halbuki hemşerilerin hakkı mevzu bahseldüğünü ve istisnâ borçlarının mutlaka verilmesi lâzım olduğunu söyledi. Haseki hastahanesinin harap pavyonlarının şimdilik tamir ettirilmesini ve bunun için de on bin liranın yeteceğini ilâve etti.

Doktor Hulûsi Ertuğrul Bey, Lâfize Bekir Hanım Hasekide yeni pavyon yapılması lehinde beyanatta bulundular. Tefvik Salim Paşa bu lüzumu müdafaa etmekle beraber hastahane hekimlerinin hastahaneyi harap bir halde bıraktıkları iddiasının doğru olmayacağını söyledi. İsmail Sıtkı Bey bu sene bütçenin iyi tetkik edilmemiş olduğunu, ihtilâflardan hep buradan çıktığını söyledi.

Tren ve fren meselesi

Avni Bey söz alarak şunları söyledi:

— Yerlerimizi değişmiş olduğumuzu görüyorum. Sekiz yıl evvel yeni belediye reisi Muhiddin Bey sıhhi müesseselerimizin islahını istiyordu. Bu istek ve gayretle bir milyon liralık bir eseri kemal vücuda getirdi. Bugün mevkileri değişmiş görünüyorsa hata kendilerindedir, bizi müessesatı sıhhiye alâkadar olmağa alıştırdılar. Şimdi biz tren gibi gidiyoruz, kendileri fren yapıyorlar. Hastahane hâdisesi mantık ve hesap hâdisesi değildir, bunun mantığı hissidir. Lüzum görüyoruz.

Efkârı umumiye karşısında

Cevdet Kerim Bey — Muhiddin Beyefendi fırka kararı olup olmadığına işaret buyurdular. Meclisimizin azası Cumhuriyet Halk Fırkasının kıymetli azasıdır, namzedidir, mümessilidir. Meclisimiz halk fırkasının idealini hizmetlerini takiple anlamış, siyasi seviyesi yüksek bir şehir halkının huzurunda toplanan aleni bir meclistir. Değeri değişmeyen her mesele için fırka grubu içtimar yapmak itiyadını işte üç yıldır terketmiş bulunuyoruz. Hastahane meselesi için yukarıdan emir gelmiş olsaydı yerinde bir emir olurdu, fakat burada arkadaşlar şehrin ihtiyaçlarını biliyorlar, makam da aynı şekildedir, bizimle birdir, samimidir. Sıhhiye vekili Refik Beyefendi geçenlerde buraya geldikleri zaman "Haseki hastahanesini ne zamana kadar bu şekilde bırakacaksınız?," diye acı bir şekilde ihtarda bulunmuşlardır. Fakat biz bu ihtardan mülhüm değiliz. O, bizim teşebbüsümüzden sonra hasbihal arasında söylemiştir. Plânsız hareket meselesine gelince evvelce de muhtelif işler buraya vaktin darlığından plânsız gelmiştir. Heyeti fenniyenin himmeti ve Muhiddin Beyefendinin yakın alâkalarıyla bu hastahane pavyonunu gelecek sene kurulmuş görmek istiyoruz. Muhiddin Beyin bizimle hemhis olduklarına kaniyim. Haseki doktorlarımızın evvelce idare kısmını tamir ettirmiş olmalarına gelince: Reiscümhur Hazretlerinin bu hastahaneyi ziyaretleri esnasında bu perişan nazarı dikkatlerini celbetmişti, i-

Sinema âleminde

Fena Yol!

Filmde bir sahne

Bu, isminin gösterdiği gibi fena bir yol değildir. "Fena yol," Türkiyede çevrilmiş, bir Yunan filmidir. "Fena yol," Balkan sinema sanayi merkezinin İstanbulda olduğuna delâlet etmesi itibarıyla iyi, hattâ çok iyi bir yoldur. "İpek film," ile bu filmin yapılmasında âmil olan M. Madrayı takdir etmek lâzımdır.

* * *

Evvelki akşam, Melek sineması, Yunanistanın en iyi artistleri tarafından oynanmış olan bu filmi gösterdi. Sinema oldukça kalabalıktı. Bu kalabalığın büyük bir kısmı, filmin sonlarına doğru rolü olan ve Matmazel Şoru kaçıran M. Papası görmek için gelmişlerdi. Nitekim, o görünür görünmez alkışlıyanlar oldu.

* * *

"Fena yol," filmi ve mevzuu hakkında epeyce yazılar yazıldı. Bugün, filmin tenkidini yapalım. Film, heyeti umumiyesi itibarıyla iyidir. İstanbulda şimdiki kadar yapılmış olan filmlerden "Karım

rade buyurdular, esasen zarurî bir işti. Bu tamirat yapıldı, o zaman başlayan islahî ikmale devam etmek istiyoruz. Muhiddin Beyefendi lütfen bize iltihak buyurunlar.

Pavyon yaptırılacaktır

Müzakere kâfi görüldü, mesele reyeye konuldu, fevkalâde bütçenin Hasekide altmış bin lira sarfile yeni pavyon inşası maddesi kabul edildi. Fevkalâde bütçenin kabul edilmiş olan diğer maddeleri arasında Kadıköyünde kanalizasyon, Üsküdar'da yeni bir itfaiye garajı, Kısıklıda belediye binası inşası işleri de vardır.

Ahmet Rasimin mezarı

İçtima senesinin başında Refik Ahmet B. bir takrir vererek merhum muharrir Ahmet Rasim Beyin kabrinin belediyece yaptırılmasını teklif etmişti. O zaman meclisçe muvafık görülen bu iş için de dün müzakere edilen fevkalâde bütçede 968 lira kabul edilmiştir.

Konservatuvar binası

Dün bütçe kararnamele de okunup kabul olunmuştur. Konservatuvar bütçesi kararnamesiyle yeni konservatuvar binası inşaatının bu sene münakaşaya konulması hususunda belediye reisliğine salâhiyet verilmiştir.

Bütçe yekûnu ne kadar ?

Bu sene yol vergisi iki taksitte kesilmek üzere altı lira olarak

beni aldatırsa,, müstesna en iyisidir. Eksiklikleri olan son kısmı, bazı uzunlukları olan ilk kısımları kadar "sinema,, değildir. Filmde "buluş,, denilen küçük küçük muvaffakiyetler vardır. Meselâ, şarkı söylenirken, bakkal terazisinin, tavanda asılı sarmisakların, çirozların bile herekete gelerek sallanışı gibi.

Bu "buluş,, fıçıları bile herekete getirmek istenilerek biraz sustimal edilmiş de, asma lâmbanın unutulması ile ihmal edilmiştir. Filmin, "mahalli renk,, tarafı çok kuvvetlidir.

Kivelli, kendisinden ümit edilmeyecek bir gençlikle oynuyor. Zaman zaman, onun Marie Bell'i andırır resimlerini görür gibi oluyor. Bu, pek tabii Kivelli lehine büyük bir muvaffakiyettir.

Kotopuli, rolü icabı olarak, çok facialı bir maske takımmıştı, ve çirkin kız rolünü, canlı bir surette oynadı. Zaman zaman Kotopuli, bu faciayı "traji-komik,, liğe kadar çıkarıyordu.

Toto Mirat, büyük bir rolde, kuvvetli bir "jön prömiye,, olacak, Papas pek kısa olarak göründü. Kendisi için leh ve aleyhte bir hüküm vermek müşkül. Gavrilidis de öyle, buna mukabil komik rolünü yapan artist iyi.

Filmin harici manzaraları çok temiz ve güzel. İç manzaraların da siyah beyazları iyi. Senaryo eksik gibi görünüyor. Eğer hakikaten eksikse, bir senaryo, nihayet bir İncil ve yahut bir kanunu medeni değildir, iki üç sahne ilâve edilebilirdi.

İlk akşam gözüme bir şey daha çarptı. Salonda pek az Musevî gördüm, yoksa, Museviler Papas oynuyor diye filme boykotaj mı yapıyorlar?

fa.

tespis edilmiştir. Kabul edilen son şekle göre vilâyetin âdi bütçesi 2,913,886, fevkalâde bütçesi 725,757 liradır. Vilâyetin müsterek masraflara verdiği 219,052 liradır. Belediyenin âdi bütçesi 4,205,560, fevkalâde bütçesi 1,239,362 liradır. Belediyenin müsterek masraflara verdiği 716,506 liradır. İstanbul vilâyet ve belediye bütçesi yekûnu on milyon beş yüz yirmi bin yüz yirmi üç liradır.

Seyrüsefer işleri

İstanbulun Seyrisefer işleri iyiden iyiye kontrol edilemek için bazı işler yapılacaktır.

Bu işler üzerinde çalışmak için belediye reisi muavini Hâmit Beyin reisliği altında bir komisyon seçilmiştir. Komisyon çalışmaya başlamıştır.

Mezbahadaki kokulara karşı

Belediyenin Kara ağaç mezbaahasında kesilen hayvanların işkembe ve bağırsak kokularının önüne geçilmek için bir tasfiye havuzu ile kanalizasyon yapılmasına karar verilmiştir.

Bir kalp sektesi

Mahmudiye caddesinde 86 numarada açıcı dükkânı önünde Seyrisefain Kudret motörü tayfasından Rizeli Ahmet oğlu Kenan birdenbire düşmüştür. Derhal doktor yetişmiş muayene edince kalp durmasından öldüğü anlaşılmıştır.

SPOR

Mevsimin mühim maçlarından birisi daha yapıldı

Galatasaray Beşiktaş 5 sayı ile yenildi

Lig maçlarına dün iki statta da devam edildi. Vefa ile İstanbulspor gene birer sayı ile berabere kaldılar. Galatasaray ise beş sayı ile Beşiktaş takımına yenildi.

Kadıköy stadında evvelâ Beşiktaş — Süleymaniye küçükleri karşılaştılar ve birbirlerine sayı yapamıyarak berabere kaldılar. Bundan sonra Galatasarayla Beşiktaş B takımları karşılaştılar. Neticeyi ikiye karşı üç sayı ile Galatasaray kazandı.

Üçüncü maç Altmordu — Hıral takımları arasında yapıldı. Altmordunlular ikinci devrede biraz daha iyi oynamalarına rağmen birer karşı üç sayı ile yenildiler.

Galatasaray - Beşiktaş
Sıra Galatasarayla Beşiktaş birinci takımlarına gelmişti. Teselsül

di. Galatasaraylılar kurayı kaybetmişler ve ilk devrede rüzgâra karşı oynamak zaruretinde kalmışlardır. Bu vaziyete rağmen ilk devrede biraz hayret ve biraz da dikkatle seyredilecek bir maç görüldük. Sarı kırmızılar bariz bir gayret ve hevesle oynuyorlar, küçük boylu sağ iç oyuncunun top kesimleri pasları alâka uyandırıyor. Müdafaa hatları bilhassa Nihat kusursuz denilecek şekilde işliyordu. Sarı kırmızılıların üç müdafii ile oynamak ve daha çok müdafaa oynunu yapmak istedikleri görülüyor. Fakat bu sisteme, muvaffak olduğu ve Beşiktaş mühacim hatları ilerliyemez bir vaziyete girdiği için Galatasaraylılar aynı zaman da ister istemez hücum vaziyetine

iki taraf kaptanları hakemle beraber

Devre sonuna doğru Burhanın falsolu bir vuruşu topun Hayatiye gitmesine ve Hayatinin güzel bir pasının Şerefine ayağına Galatasaray kalesine girmesine sebep oldu ve devre bu bir sayı ile bitti.

Fakat ikinci devre hiç böyle olmadı. Galatasaraylıların rüzgârdan istifade ederek daha iyi oynabilecekleri düşünülürken 10 dakika içinde Nihattan maada bütün Galatasaraylıların bütün verimlerini birinci devrede harcamış oldukları anlaşılıyordu. Hele müdafaa ve yardımcı hatları.

Birinci devrede hemen hemen kuvvetlerinin dörtte birini harcamış bulunan Beşiktaş mühacimleri şimdi Galatasaray müdafaaını muhtelif noktalardan yarıyorlar bilhassa açık pasları ve hızlarla beş dakikada bir Galatasaray kalesine iniyorlar, hepsi de canlı ve şütcü vasıflarından bol bol istifade ediyorlardı.

Bu devrede, birisi Şerefine öüne çıkan üç oyuncuyu atlata atlata yaptığı nefis sayı olmak üzere tam dört sayı kazandılar. Galatasaray ise eline geçen bir penaltı sayısını bile kale haricine vurarak kaçırmakla iktifa etti.

İşte dünkü maçın hikâyesi de bu. Beşiktaş takımında dün biri leh te biri aleyhte olarak iki bariz vasıf gördük. İlki devamlı hücumlar karşısında bocalama safının arttığı. Diğeri de mühacim hattının mahsus derecede hızlandığı ve yük seldiği.

İki takım hakkında düşündüklerimizi başka bir yazıya bırakıyoruz.

Taksim stadında

Taksim sahasında lig maçlarına İstanbulspor - Vefa maçı ile devam edildi. Bu takımların birbirlerine kuvvet itibarıyla yakın oluşu maça ehemmiyet verdiriyordu.

Takımlar sahaya çıktıkları zaman, Vefa - Kumkapı takımının şöyle teşkil edildiği görüldü:

Halûk — Saim, Hüseyin — Lütfü, Cemil, Namık — Osman, Muhteşem, Gazi, Salâhattin, Mustafa.

Buna mukabil, İstanbulsporlular, şöyle bir takım teşkil etmişlerdi:

Lütfü — Halit, Sabih — Nevzat, Sami, Aziz — Orhan, Salâhattin, Salâhattin, İsmail, Reşat. Hakem, Ankara Gençler birli

Atletizm

Yeni antrenör yakında geliyor

Haber aldığımız göre atletizm şubemiz için getirilmesi kararlaştırılan ikinci antrenör iki haftaya kadar şehrimize gelmiş bulunacaktır. Bu antrenörün ismi "Perak"tır. Henüz 30 yaşında ve faal vaziyette bulunan bu yeni antrenör Alman spor darülfünunundan mezundur. Şehrimize gelince derhal işe ve atletlerimizi çalıştırmaya başlayacaktır. Çünkü iki ay sonra şehrimizde mühim bir beynelmilel temas hazırlanmıştır. Bu temas Çek, Yunan ve Türk atletleri arasında olacaktır.

Eski antrenör Her Abraham da yarın Ankaradan gelecek ve diğer mmtakalardaki atletleri çalıştırmak ve seçmek üzere memleket dahilinde bir seyahat yapacaktır.

Her Abrahamın dolaşacağı mmtakalar arasında Balıkesir, Uşak, Bursa vardır. Şu sporları hocası Her Üknenhof ta bir kaç güne kadar İzmir'e giderek İzmirli yüzümlerle meşgul olacaktır.

Galatasaray

Yeni antrenörle anlaşmak üzere

Galatasaray klübünün yeni bir futbol antrenörü getirtmeğe karar verdiğini ve Londrada Arsenal klübünün bir sene evvelki merkez mühacimi Diksi Dine müracaat ettiğini yazmıştık.

Diksi Din, başka bir klüpte kontratı olduğunu ileriye sürerek bu davete ancak bir sene sonra icabet edebileceğini bildirmiş ve bir sene için başka bir İngiliz antrenörünü tavsiye etmiştir.

Bu tavsiye edilen futbolcu 8 bin İngiliz lirası kıymetinde bulunan İskoç milli takımının sağ açığı Aleksi Consondur. Kendisi aynı zamandan futboldan çekilmediği ve genç olduğu için icabında Galatasaray takımında oynatabilecektir de. Bu itibarla yalnız nazari sahada iş gören antrenörlere ayırt edilebilecek iyi meziyetleri vardır. Galatasaray klübü şimdi kendisiyle muhabere halindedir.

ğinden Sedat Beydi.

Evvelâ sakin bir cereyan takip ederek başlayan oyun, sertleşerek devam etti.

İki takım da kat'i bir hâkimiyet tesisine muvaffak olamıyorlardı.

23 üncü dakikada sağ iç Salâhattin, İstanbulsporun golünü kaydetti. Oyun gittikçe şiddetleniyor, hakem bu hatalı oyun tarzına mâni olamıyordu.

İstanbulsporlu Orhan sakatlanarak oyundan çıktı. Ve devre 1 - 0 İstanbulsporun faikiyetile bitti.

İkinci devrede oyun daha şiddetlenmişti. Vefalılar on beşinci dakikada sol açık Mustafanın ayağına beraberlik sayısını çıkardı. İki takımın büsbütün artan gayret ve şiddetle tatsızlaşan oyun nihayet İstanbulsporlu Halidin sakatlanması neticesine dayandı. Maç 1 berabere bitti.

Adanada futbol

Hususi Adana muhabirimiz yazıyor:

Bu hafta şehir stadyomunda lig maçlarına devam edildi. Adananın en eski spor teşekkülü olan İdman Yurdu ile Toros spor karşılaştılar. Yurtluların en iyi oyuncuları yoktu. Eksik bir kadro ile çıkmışlardı. Bu vaziyet karşısında büyük bir sayı farkile yenileceği zannediliyordu.

Birinci devrede her iki takımın oyununda göze çarpan şey müvazene oldu. Fakat devre sonuna doğru Toros spor hâkimiyet temin etti. Oyunu İdman yurdu sahasına intikal ettirdi. Yirmi beşinci dakikada ilk sayı yapılmakla hâkimiyetin semeresi de elde edilmiş oldu.

İkinci devrede oyuna biraz durgun başlandı. Fakat Toroslular onuncu dakikada ikinci ve on beşinci dakikada üçüncü sayılarını yapmağa muvaffak oldular. Oyunda bu netice ile bitti. Şurasını işaret edeyim ki Toros spor bir senelik bir maziye sahip olmakla beraber devamlı idmanlarının neticesini görmeğe başlamıştı. İntizam ve inzibat altında çalışanların daima karşılaşacakları muvaffakiyettir.

* * *

İkinci maç Çukurova şampiyonu Mersin idman yurdu ile Seyhan spor arasında yapıldı. Bundan bir ay evvel karşılaşan bu iki takım heyecanlı bir maç yapmışlardır. Neticede Seyhan spor büyük bir sayı farkile mağlûp olmuştu. Bu sefer alacağı netice merakla bekleniyordu.

Mersinliler kuvvetli bir kadroya sahiptiler. Bu vaziyet karşısında Seyhan spor nasıl bir netice alabilirdi?

Bu sorunun cevabı sahada çözüldü. Seyhanlılar, Mersin oyuncularını tuttular. Gol yapabilecek olanlara fırsat vermediler. Her maçta bir kaç sayıyı yalnız başına kaydetmeğe muvaffak olan Sedat bu sefer bir şey yapamadı. Çok çalıştı, didindi. Fakat talih kendisine yar olmadı.

Mersinliler ancak birinci devrenin otuzuncu dakikasında ilk ve son sayılarını yaptılar. Bir çok ta fırsat kaçırdılar.

İkinci devrede her iki takım da sayı yapmağa muvaffak olamadılar. Seyhanın aldığı bu netice ehemmiyeti haizdir.

* * *

Geçen hafta Seyhan sporla İdman yurdu karşılaştılar. Muthiş bir fırtına vardı. Topu on beş metre ileri sürmek imkânsızdı. Buna rağmen her iki takım da sayı yapamadılar. Sıfır sıfıra berabere kaldılar.

Eski oyuncu

Yüksek mektepler şampiyonası

Darülfünun ve Yüksek mektepler şampiyonası müsabakaları başlamıştır. Çırağan sahasında yapılan ilk maçlarda mühendis mektebi ticaret takımını 3 - 1 yenmiştir. Orman mektebi takımı da diğci takımına hükmen galip sayılmıştır.

Galatasaray kalesi önünde

eden mağlûbiyetlerine rağmen sarı kırmızılıların Beşiktaşla yapacakları maç gene büyük bir alâka toplamıştı. Sahanın hemen her tarafı dolu sayılabilir. Beşiktaş takımını şu tertiple sıralandı:

Sadri — Hüsnü, Adnan — Feyzi, Ali, Nuri — Hayati, Hakki, Nazım, Eşref, Şeref.

Galatasaraya gelince tertip şu idi:

Avni — Bürhan, Hüseyin — Muammer, Nihat, Suphi — Mehmet Salim, Adil, Rasih, İbrahim, Bilâl.

Görülüyor ki, Galatasaraylılar gene değişik bir takımla çıkıyorlar, Mehmet Salimi sağ açığa alıyorlar ve mühacim hattında birisi Rebiinin yerinde oynamak üzere iki yeni oyuncuya yer veriyorlar.

Maç hakemi Sait Salâhattin Bey

Dünkü maçta Vefa - İstanbulspor takımları bir arada

Sihhi Bahisler

Kızamık nasıl başlar, nasıl geçer!..

Bu hastalığı hemen herkes tanır, ateşli bir sarı hastalıktır. İn- sandan insana geçer.. Hastalık başlangıcında boğaz ve burnun nezlevi iltihabi ve sert öksürükle başlar.. Ciltte kırmızı lekeler görülür.. Hastalığın kızamık olmasına rağmen bazan bu lekelerin tam bir kızamık lekeleri olmayı- yanları da vardır.. Bu sebepten bazan kızıldan, kızamıkkıktan ve diğer streptokoksik intanların dö- küntülerinden tefrik etmek güç olur, tefrik için kan muayeneleri ve saireler yapmak mecburiyetin- de kalır.

Bu hastalığın mikrobi henüz lâyikile tanınmamıştır. Fakat si- rayeti ilk nezle ve öksürük dev- rinde ağız gıvasında bulunan mikroplarla sirayet eder. Dökmezd- den bir gün evvel kanından alınıp başka birisine şırınga edilse tutulur. Kızamığın sonunda cildinden dökülen hafif kepeklerinde mik- robu yoktur. Çünkü tecrübeler bu kepeklerin sirayet vasıtası olma- dığını göstermiştir. Kandaki kı- zamık mikropları sıcak ve soğu- ğun tesirile mahvoluyor. Kızamık- lıma kanı alınıp 25 saat saklan- dıktan sonra başka birisine şirin- ga edilince hastalık olmuyor. Bu tecrübe de durmakla kanın için- deki mikrobun mahvolduğunu gösteriyor. Şu tecrübeler nazaran pek nazik bir mikrop demektir. Fakat bu kadar nazikliğine rağ- men insanın vücudunda yaptığı tahribat bazan çok büyük oluyor. Kızamık dökmeğe başladığından yirmi dört saat sonra sarı değil- dir diyenler varsa da asıl tecrübe- ler döküldüğünün altıncı günün- den itibaren sarı olmadığını gös- termiştir.

Bundan başka annesi hâmile i- ken tam doğuracağı zaman kıza- mık olursa doğan çocukta da kı- zamık oluyor. Şuna nazaran kıza- mık her yaştaki insanda husule geliyor demektir. Yalnız burada bir şey varidir hatırlanabilir o da şudur:

Bir evde bir çocuk kızamık o- luyor. Diğer kardeşlerine de si- rayet ediyor. Onlar da kızamık o- luyor. Yalnız içlerinden birtanesi olmuyor. Ancak bir ilâ iki sene sonra bu çocuk kızamık oluyor. Şu hal o çocuğun vücudunda he- nüüz kızamığı alacak vaziyet hu- sule gelmemiştir, kendisini kı- zamığa karşı müdafaa edecek maddeler vücudunda henüz var demektir. Bu maddeler annesi- nin kanından çocuğa geçmiştir. El'ân mevcuttur demektir. Bir ilâ iki sene sonra bu maddelerin kuv- veti zail olduğundan çocuk kıza- mığa tutuluyor. Bazı çocuklarda bu muafiyet maddeleri ancak üç- üncü aya kadardır. Bazıların- da altıncı aya kadardır. Hemen ekseriyetle böyledir. Öbürleri müstesnadır. Müddeti hayatında hiç kızamığa tutulmayanlar da vardır, nadirdir. Fakat bunları kızamığa muafittir diye kabul et- mektense hayatında kızamık ile temas etmemiş olduklarını ka- bul etmek daha doğrudur. Çün- kü bu kabil müşahedeleri askerde görüyoruz. Köyünde kızamığa

temas etmediğinden askerlik za- manına kadar kızamık olmuyor. Halbuki askere gelince şehir hal- kile temas neticesi kızamık oldu- ğu görülüyor.

Burada halkımızın yanlış bir telkinine temas etmeden geçemi- yeceğim. Evde bir kızamık çık- tığı zaman diğer küçük kardeşle- rinin ayrılması söylenince hemen cevaben; bir şey olmaz, senesi de- ğilse, tutmaz, diyerek ayırmak istemiyorlar. Senesi olup olmadı- ğını nasıl tayin etmeli. Ya değil- se o vakit çocuk tutulacaktır, hal- buki kızamık vefiyatı en ziyade süt çocuklarla dört buçuk yaşına kadar olan çocuklar arasında gö- rülüyor. Zatürreler, brümento miyomoniler, kulak iltihapları yapar. Toksik şekilde (yani öl- dürücü şekilde) kızamıklar olur.. Bu sebepten belki senesi değildir diye bu zavallı yavrularını ayırmaz sak ve belki kelimesine güvenir- sek sonunda çocuğun tutulduğu nu görünce ne yapalım senesi imiş hayırlısı olsun, inşallah, diyerek inşallaha bırakmaktansa vakti za- manile tedbirli düşünmek daha iyidir.

Kızamık: Bulaştırıcı günden iti- baren 9 - 11 gün sonraya kadar bir ârassız geçer, bu müddetin so- nunda nezle ve öksürük başlar, bu devir de üç günü bulur, bazan bu müddet uzıyabilir. Bir hafta sürer. Böyle olduğu gibi daha da kısa olur. Nezle, ateş iki gün sü- rer. Bir günde düşer, ertesi gün ateş düşer.

9 - 11 gün geçince çocuğun ba- şı ağrır, keyfi kaçır, ağlamaya başlar, aynı zamanda nezle, aksır- malar ve öksürmeler başlar, göz- leri sulanır, kızarır, ziyadan ka- maşır, yüzü hafif şişer, öksürü- ğü sert ve kurudur.

İştihası kaçır. Kızamıktaki iş- tihatsızlık hiç bir hastalıkta yok- tur. Nadiren ishal görülür. Ağ- zının içinde de kırmızı kırmızı dö- küntü lekeleri görülür. Ve yüzün- de hafif döküntüler başlar. Bu devirde ateş 1 - 2 bazan 2 - 3 gün düşer gibi olur. Sonra dökme dev- ri gelir. Bu devirde tekrar ateş yükselir. Bazan bu ateş 38 - 40, bazılarında 39 - 40 a kadar çıkar. Döküntü evvelâ yüzden kulak ar- kalarından başlar, surat ve sırtı- na geçer. İkinci günü kollar ve karn ve arka tarafı, üçüncü gün bacaklarına kadar iner, dördüncü gün de ateşi düşer.

Bundan sonra bazılarında da tedricen yüzünde, kollarında, göğsünde hafif kepek tarzında döküntüler olur.

Eğer hastalık bronşit veya za- türree ile veya kulaklarla iltihâl yapıyorsa kızamık döküğünün dördüncü günü ateş biraz daha düşer ve tekrar çıkar veyahut hiç düşmeden devam eder. Ateşe bu zamanda çok dikkat etmeli, der- hal hekim haberdar edilmelidir.

Bazı kızamıklar vardır ki, bir gün ateş 39 olur, ertesi gün düşer, iki gün sonra tekrar kırka çıkar ve o gece döker, ertesi gün de a-

teşi tekrar düşer. Bu suretle ko- layca geçerir.

Bazan da kızıl ile kızamık bir- likte seyredir. Bazan birisi baş- lar, o hastalık biteceği zaman i- kinci hastalık başlar. Böyle de o- lur. Bazan da ateş yüksek devam eder, çocuk dokemez. Halk buna içine döktü derler. Bu şekil va- himdir. Bazan lekelerin bazıları küçük, kanlı kanlıdır.

Tahaffuzu: Kızamık sirayeti yüzde 90 ilâ 99 dur.

Bu hastalığın iltihâlâtı vahim olduğundan evde bir hastalık çı- kar çıkmaz diğer kardeşleri ayır- malı. Süt çocuklarla beş yaşına kadar olan çocuklarda fazla vefi- yat verdiğinden bu çocukları ayır- makla beraber mümkünse anne ve babalarından kan alıp şırınga etmeli, çünkü anneleri ve babala- rın evvelce kızamık geçirmiş ola- caklarından kanlarında muafiyet var demektir. Bu suretle hastalığa ya tutulmaz ve yahut tutulsa bile hafif geçer. Eğer evde yakında kızamık hastalığı geçiren kardeşi varsa onun kanından şırınga ede- rek bu suretle tedavi etmeli. Bu en kat'i ve emin tedavidir. Bu te- davi ne kadar erken yapılırsa o kadar emindir. Bundan başka kı- zamık için serum ve aşı yapılmış ise de faydası yoktur. Kızamıklı çocukların ağızları çok temiz tu- tulmalı sık sık karbonatlı su veya oksijenli su ile silinmeli badem- cikleri muayene olunmalı, beyaz- lık varsa hemen hekim haberdar edilmeli. Çünkü bazan difteri de beraber olur. Kardeşleri 12 gün mektebe göndermemeli ve eve mi- safir kabul etmemeli. Kardeşle- rinin ağızını keza ilâçlı gargara- larla sık sık temizlenmeli ve has- tanın yanına kat'iyyen girmemeli. Her öksüren öksürürken elini ağ- zına getirerek karışındakine kü- çük küçük tükürük habbelerinin gitmesine mani olmalı.

Gıda meselesi: Bu çok mühim- dir. Annelere fena bir âdet yer- leşmiştir. Her kızamık geçiren ço- çuğa kırk gün perhiz yaptırıyor- lar. Bu çok yanlış bir tedbirdir. Kızamıktan kurtulan bir çocuğun iyi beslenmeğe ihtiyacı vardır. Çünkü kızamık hastalığı çocukla- rın vücudunda vereme müsait bir zemin bırakır. Bu çocuklar vere- me müstaittir. Bu sebepten kıza- mığın ateşinin düştüğü günün üç- üncü gününden itibaren derhal idrarını muayene etmeli bir şey yoksa yedirmeye başlamalı. Büyük çocuklarda: çorbalar, patates, pi- liç, koyun, yumurta, meyva verme- li; süt çocuklarında: altı aya ka- dar anne meme, ve meyva suları, portakal, limon, domates, havuç, elma suları altı ayından sonra çor- ba ve sebze ve meyva suları, ka- ra ciğer ezmeleri verilmeli. Bu su- retle vücutlarının mukavemetle- ri arttırılmalı.

Büyük çocuklara hastalık za- manında hoşaf, çorbalar, mey- va suları, süt, mahallebi verilme- li. Süt çocuklarına meme ve mey- ve üsareleri verilmeli. Eli, yüzü ve ayakları sık sık ılık su ile temiz- lenmeli ve gözlerini asit bo- rikli su ile yıkamalı ve şid- detli lâmba ziyasından muhafaza için lâmbanın etrafına siyah ve ya kırmızı bir kâğıt sarmalı.

İşte bu suretle hareket olunarak çocukların hayatını kurtarmaya çalışılmalı.

Dr. Ali Şükrü

Kadınlara Hâkim

Nakleden — fa.

Ertesi gün saat sekizde, Ferdi Selmanın apartmanına gitti, kapıcı kadından sordu:

— Selma Hanımın apartmanı hangisi?

— Dördüncü katta, solda.. Fakat hiç zahmet edip te çıkayım demeyiniz.. Evde kimse yok..

Ferdi, şaşırır gibi yaptı:

— Seyahate falan mı çıktıkı ?

Kapıcı kadın, biraz ileride or- talığı süpüren kocasına baktı, sonra mânidar bir göz işaretille cevap verdi:

— Olabilir ya?. Elbet seyahate de çıkabilir.

— Amma, öğrendiğime göre dün akşam Darülbeyde mühim bir oyuncu da varmış..

Kapıcı, elinde süpürge sokul- muştı:

— Biz de öyle zannediyorduk amma..

— O halde hizmetçisini görü- rüm...

— Bu da kabil değil..

— Neden?

— Gitti ...

— Gitti mi? Yani işi gücü bi- raktı da mı gitti?.

— Evet...

— Acaba nereye gitti?. Bili- yor musunuz?.

Kapıcı, karşısındaki adamın temiz ve hattâ şık giyinmiş olma- sına rağmen bu kadar sıkı kırkı soruşuna canı sıkılmıştı.. Şüpheli şüpheli ona bakınca, Ferdi, artık kim olduğunu meydana çıkarma- nın zamanı geldiğini anladı ve, vesikasını çıkarıp göstererek:

— Bu kızın, dedi, nereye gitti- ğini öğrenmek istiyorum..

Kapıcı, önünü ilikledi:

— A... Dedi, Selma Hanıma bir şey mi oldu ki beyim?.

— Şimdi sen onları bırak ta, bana cevap ver...

— Peki beyim, anlataym. Sel-

Şaşılacak bir tayyareci kadın şehrimizdedir

(Baş tarafı birinci sayıfada)

Matmazel bu sefer de erkeklerin rekorunu kırmağa teşebbüs etmiş- tir. Bu iş o kadar kolay olmamış- tır. Nihayet müşküller halledil- miş, 19 Mayıs 1932 de Amerika ha- va nezaretinin resmî mümessilleri huzurunda tecrübe San Fransisko- da yapılmıştır. Cesur ve azimkâr paraşütçü kadın Harri Brossard tarafından kullanılan bir tayyare ile San Fransiskoda havalanmış, tayyare Siyera Nevada dağlarını aşttıktan sonra Sacramento ovası üzerine gelmiştir. Tayyare burada yükselmiş ve 7400 metre irtifaa çıkmıştır. Pilot bu irtifada tayya- reci kadına atlamasını söylemiş, fakat o daha ziyade yüksekten at- lamak istediğinden bu teklifi ka- bul etmemiştir. Fakat bu yüksek- likte pilot oksijenle teneffüs ede- bildiği ve fazla oksijen de kalma- dığı için daha ziyade yükseleyme- ceğini bildirmiştir. Bunun üzerine Matmazel Braesku hazırlanmış, ciğerlerine mümkün olduğu kadar oksijen doldurduktan sonra ken- disini boşluğa bırakmıştır. Bir taş- gibi elli metre kadar aşağıya in- dikten sonra paraşüt açılmıştır. Tayyare kendisini bir müddet ta- kip etmiş, sonra uzaklaşmıştır. Pa-

ma Hanım dün akşam saat yedi yi on beş, yirmi geçe buradan çıktı... Karımla ben, onu çıkarken gördük.. Benim ismim Hasandır. Karım da Fatma.. Selma Hanımın yanında hizmetçisi Mari var- dı.. Elinde bir takım paketler ta- şıyordu.. Otomobile kadar götür- dü..

— Demek Selma Hanım tiyatroya gidiyordu..

— Evet efendim..

— Otomobilin ne biçim oldu- ğunu farkettiler mi?.

— Hayır..

— Peki otomobilin tiyatroya gitmek için tutulduğunu ne bili- yorsun?.

— Mari, bir kaç dakika evvel otomobillerin ne tarafta bekle- diklerini gelip sormuş.. Sonra gi- dip bir tane çağırması..

— Demek hizmetçi ilk defa o- larak otomobil çağırmağa gidi- yordu..

— Evet, çünkü Selma Hanım hep Ali Remzi Beyin otomobili- gidip gelirdi.. Bu efendi pek ki- zar birisi.. Güzel bir otomobili- var.. Eli de açık.. Her gelişinde bize bahşiş verir.. Hem sonra Mari Selma Hanıma hizmetçi o- lalı on beş gün kadar oluyor..

— Ya?!

— Evet.. Selma Hanım gitti.. Mari yukarı çıktı.. Biz de Fatma- la yemek yedik.. Sonra, saat on- doğru Ali Ramiz Bey başı açık paltosuz geldi.. Deli gibi olmuş- tu.. Selma Hanımın birdenbire hastalandığını zannediyorduk.. Biz şaşırmıştık. Fatma, en üst ka- ta çıkıp Mariyi uyandırdı.. Mari giyinerek indi, Selma Hanım gittiğinden başka bir şey bilmi- yordu..

— Peki amma, bu kızın gitti- ğini söylemişiniz..

(Devamı var)

raşüt bazen şiddetli rüzgârlarla s- rüklenerek bazen yavaşlıyarak sa- ğağa inmeğe başlamıştır. Yerde 1500 metre yükseklikte bir bulut içine girmiş, buluttan kurtulduğu zaman genç kız bir göl üzerinde doğru indiğini dehşetle görmüş- tür. Matmazel bu vaziyet üzerinde gözlerini kapyarak mütevekkilâ- ne beklediğini söylüyor. Tekrar gözlerini açtığı zaman ise tehlik- nin geçtiğini, rüzgârın kendisini gölün üzerinden sürüklediğini gö- müştür. Nihayet kendisini tayya- ren atıldığı 25 inci dakikasında yere inmiş, Issız ovaya gökten ine- ni bu cesur tayyareciyi orada bir as- ker müfrezesi en yakın tayyareci- tasyonuna götürmüştür. Matmazel bu suretle 6450 metre olan ve bi- Amerikalı erkekte bulunan dün- ya rekorunu 7400 metreden inere- kırması ve derhal büyük bir şöhr- kazanmıştır.

Matmazel Braesku bu pazar gi- nü Romanya vapurile memleketi- ne dönecektir. Orada bir müdde- kaldıktan sonra Avrupa üzerinde tayyare ile bir seyahate çıkacak ve evvelâ Ankarayı ziyaret edecektir. Bundan sonra Avrupadan Ameri- kaya tayyare ile gitmek tasavvu- rundadır.

hayatinesine halel geldiği, yapanlara müzaheret edildiği iddia olunuyor.

Sükrü B. — Hükümet bu işlere müzaheret etmez ve zaten nezaret de diğer nezaretin işine müdahale edilemez. Maamafih bunlar tahkikatla sâbit olacak şeylerdir. Yoksa filân işi meclisi vükela kararile filân adamın eline tevdi ettik diye meclisi vükela karar vermez. Binaenaleyh kendisine iş tevdi edilen adam dirayetsiz ve istikametsiz ise o ayrıca nezareti aidesi hakkındaki tahkikatla meydana çıkar.

MISIR SEFERİNE KİM KARAR VARDI?

Halit Bey (Divaniye) — Öyle anlıyorum ki bu suale kapalı olarak cevap verdim. Bunun için bir iki söz söyleyeceğim. Meselâ Mısır seferine başlanılmıştı. Ben öyle zannediyordum ki Mısır seferine başlanacağından meclisi vükelanın malûmatları olmasın lâzımdır. Ve bu öyle bir seferdir ki henüz rüştiye tahsilini ikmal etmemiş bir çocuğa bile sorulsa Mısır seferinin neticesiz ve mecnunane bir hareket olduğunu söyleyebilirdi. Acaba bu mesele meclisi vükelanın kararile mi oldu, yoksa başka mandan vekili bu seferi kendiliğinden mi ihdas etti? Eğer kendiliğinden yaptıysa işi anladığından sonra...

Sükrü Bey (Kastamonu) — Yirmi beş milyon lira verecekleri hakkındaki teklif esasızdır. Gayia dır. Ve hükümet böyle bir teklife maruz kalmamıştır.

Reis — Buna benzer başka bir teklif vaki olmadı mı?

Sükrü Bey (Kastamonu) — Hayır bir teklif vaki olmamıştır.

Reis — Harbe girdikten sonra da olmadı mı?

Sükrü Bey (Kastamonu) — Ne resmi ne de gayriresmi bir teklif vardır. Fakat şerefsiz bir teklif olup olmadığını sorarsanız yazarsınız.

Ragıp Nişâşibi Bey (Kudüsşerif) — Teklif nasıl olursa olsun söyleyiniz.

Reis — Müştekinin tekrilde tesbit ettiği şey mevlâdur. Maamafih hatıra gelen hususlar da sorulur.

Sükrü Bey (Kastamonu) — Şerefli teklif vaki olsa nazarı dikkate alınabilir, şerefsiz teklif alınmaz. Maamafih hükümet böyle bir teklife maruz kalmadı, yalnız seferberliğin bidayetinde: Tamamiyeti müllüklerimiz zımnı düvelî almaktadır, dediği vaki olmuştur. Fakat bu da bir teklif değil, ahlâde bir muhavere.

Sükrü Bey (Kastamonu) — Evet, o, talii harp tir ve onun izalesi meşûktür. Fakat Rusyanın vaziyeti de tebeddül etmiştir ve bugün Rusya, büyük bir düveli muazzama olmaktan çıkmıştır; sonra, kapitülasyonlar meselesi vardır. Ve bugün henüz sulh olmamıştır; sulh masası etrafında toplanıldığı vakit ahval müsait olursa kapitülasyonların ilgası hususunda, Almanya ve Avusturya; esasen kendilerini kabul ettiklerinden dolayı, bize muavin ve müzahir olacaklardır. (*)

Reis — Harp ilân olunduktan sonra bir takım vaziyet muameleleri başladığı ve bu vaziyet muameleleriyle halkın bir çok emvali gaspolunduğu, böyle olduğu halde bu malların birçoğu harbiyeye ve askerî ambarlarına gitmediği, birçok adamların ellerinde kaldığı ve bu suretle memleketin kuvveti...

Sükrü Bey (Kastamonu) — Bu sözler o vakit vasaydan ibaretti ve vasayaya Karadeniz hadisesine kadar riayet ediliyordu. Fakat tecavüzden sonra ilânharp edildi ve bendenize bu suale lüzum yoktur. Çünkü tecavüzün vukuuna kadar zaten tarafı muhafaza hususuna itina ediyorduk.

Reis — Teklif edilen şartları demin kendisine sormuş ve izahat almıştınız. Fakat bir daha soracağım: Vaki olan teklifatta kapitülasyonların lâğvı, istikraza müsadde, umuru nafiaya müzaharet olduğunu söylemişler miydi?

Sükrü Bey (Kastamonu) — Harbe dahil olduğumuz zamanlarda süfere, müracaat etmişlerdi diyordunuz.

Sükrü Bey (Kastamonu) — Bu sözler o vakit vasaydan ibaretti ve vasayaya Karadeniz hadisesine kadar riayet ediliyordu. Fakat tecavüzden sonra ilânharp edildi ve bendenize bu suale lüzum yoktur. Çünkü tecavüzün vukuuna kadar zaten tarafı muhafaza hususuna itina ediyorduk.

Reis — Teklif edilen şartları demin kendisine sormuş ve izahat almıştınız. Fakat bir daha soracağım: Vaki olan teklifatta kapitülasyonların lâğvı, istikraza müsadde, umuru nafiaya müzaharet olduğunu söylemişler miydi?

Sükrü Bey (Kastamonu) — (Diyarbakir) valisi bu gibi fecayie içtisarından dolayı azledilmiş ve on beş gün sonra (Sivas) a vali tayin edilmiştir. Halbuki bu valinin azli teraati sakime idi. Böyle olduğu halde o, gene meclisi vükela kararile vali tayin edilmişti. Maamafih meclisi vükela da bulunanların hepsi bu vekayiden fecayiden sureti hususiyede haberdardı.

Sükrü Bey (Kastamonu) — (Diyarbakir) valisi Resit Bey oradan (Ankara) ya kalmamıştı. Fakat esbabı naklinin böyle fecayie iştirakinden mütevellit olduğunu bilmiyordum. Çünkü (Diyarbakir) den nakli esnasında tebdilen denilmiştir. Fakat Resit Bey Ankara'da bulunduğu sırada (Diyarbakir) deki hareketi şayi ve kendisinin de bunu beyit edecek vaziyetler hadis oldu, meselâ o sırada **Akvam gazetesinde galiba dokuz bin liraya bir**

Harun Hilmi Efendi (Tekirdağ) — Demek ki bu mesele teklif olmasa dahi tevait edilemezdi.

Sükrü Bey (Kastamonu) — Tevsik edilse bile ehcrmiyeti yoktur, çünkü tebeddüde mukavelet ve muahedatı parçalayorduk ve bir taraftan öyle demirlik, malûmunuz olduğu vechile, İtalya (Ankara) ile (Menteşe) arasında şimendifer imtiyazı almak için tezyik ediyor ve oralarda bir minkakı müfuz tesis edeceğine açıktan açığa söylüyordu.

Ragıp Nişâşibi Bey (Kudüsşerif) — Bir şey arzedeceğim: (Berlin) muahedanesi aktörlüğü olduğu zamanki hal ve mevkiimiz, bugünkü halimize benzemez; çünkü ondan sonra birçok ahval farısında kaldık; onun için zımnı düvelîlerini in-

Hikâye

AVDET

Naklede: fa.

Bu inanılmaz haberi alır almaz, Lütfiye Hanım, kalbinin bir an durduğunu, sonra sanki bu duruştan bir hız almış gibi tekrar fakat bu sefer hızla çarpmağa başladığını hissetti. Şevki, on sekiz sene sonra dönüyordu.

1914 te, büyük ve harrikülâde bir aşk onları birleştiriyordu. Lütfiye Hanım yirmi sekiz yaşında, Şevki otuz iki yaşındaydı, biri-birlerini bütün mânasile seviyorlardı.

Umumî harp onları, birbirlerinin kollarından koparıncasına ayırmış, Şevki, harbe gitmişti. Lütfiye, onun mektuplarını randevü saatini bekliyen çılgın bir aşık gibi bekliyordu. Onları, bir, bir daha ve bir daha okuyor, hemen hepsini ezberliyordu.

Sonra, birdenbire mektupların arkası kesildi. Bir, iki, üç gün, daha sonra on gün geçti. Bu, Lütfiye için tarif edilmez bir ıstırap devresi oldu. Hiç bir yerden haber alamıyordu. Acaba ölmüş müydü? Yoksa sadece yaralı mıydı? Buna, hiç bir makam cevap veremiyordu. Nihayet bir çok teşebbüslerden sonra, ona "kayboldu", dediler.

Arkadaşlarından birisi gelip bu haberi teyit etti: Şevki esir olmuştu.

O zaman, sonsuz, bitmeyen bir bekleme devresi başladı. Her akşam Lütfiye Hanım ertesi sabah bir haber alacağı ümidiyle yatıyor, ertesi akşama kadar haberi bekliyor, ve gene aynı minval üzere ertesi günü bekliyordu.

Şevkinin arkadaşları, onun öldüğüne hükmediyorlardı. Fakat Lütfiye Hanım buna kat'iyen inanmıyordu. Kırılmıyan bir ümitle, gazetelerin "dönenler", sütununu takip ediyor bir gaibin döndüğünü okuyunca:

— Bu sefer sıra Şevkinin!

Diye ümitleri artıyordu.

Lütfiye Hanım, bir defacık olsun, Şevkinin yerini başkasına vermediği düşünmemiştir. Şevkinin hatırası, Şevkinin mektupları, Şevkinin resimleri ona, onun eksikliğini hissettirmiyorlardı. Fakat bir gün arttı, o da Şevkinin öldüğünü hükmetti.

O zaman, Lütfiye, kendisinin bir dul, teselli kabul etmez bir dul olduğuna gördü. Hayat, bomboş bir şeydi. Ondan hiç bir şey beklemiyordu. Bununla beraber, hissi hayatının bittiğini gören ve kabul eden Lütfiye, bundan dolayı bir boşluk hissetmiyordu. Şimdi, sadece yaşayacaktı. Kocası yoktu. O da, bir çok dullar gibi yiyecek içecek, uyuyacak ve nihayet, bir gün ölecekti.

Bunun için kendisini, kapı, koyverdi. İki sene içinde, on beş senenin tahrip edemediği, on beş senelik intizarın yıpratmadığı bu vücut pörsüdü, saçlar beyazlaştı. Lütfiye Hanım, zamanın, yaşın bu tahribatına karşı mücadele etmiyordu. Neye yarar? Ve kimin için?

Fakat işte, o gün, Şevkinin geleceğini öğrenmişti. Onun için güzel olması lâzımdı. Aynanın karşısına geçti ve üç senedir ilk defa olarak kendini diklatir muayene etti. Artık Lütfiye, o eski Lütfiye değildi. Bir kelime ile harap olmuş, bitmişti.

Lütfiye hemen tanıdıklara koştu. Güzelleşmek için ne yaptıklarını öğrendi, bir sürü öteberi ala-

rak evine döndü. Lâkin, bakımsız eve de bir çeki düzen vermek, camları parlatmak, halıları silk-tirmek lâzımdı. Kapıcı kadını çağırıp bu işleri gördürmek için indi. Kapıcı orada yoktu. Bekledi. Tam bu aralık, kapının önünde bir otomobil durdu ve içinden, Şevki indi.

Lütfiye Hanımın rengi sapsarı kesilmişti. Şevki, pek az değişmişti. İşte dudakındaki hafif ve müstehzi tebessüm.

Lütfiye Hanım hemen onun kucağına atılmak istiyordu. Fakat bacakları titriyor, yerinden kıpırdanamıyordu. İşte, Şevki ona yaklaşıyor. Fakat o ne, şapkasını çıkarıp soruyor:

— Affedersiniz valdehanım, Lütfiye Hanım burada mı oturuyor?

Onu tanımadı. Onu tanımadı. Demek o kadar değişmiş. Ve kendisine valdehanım dedi? Bir an içinde bütün bunlar Lütfiye Hanımın aklından geçiyor ve:

— Hayır, diyor, burada oturmaz.

— ??

— Geçen ay taşındı efendim.

— Yeni adresini bilmiyor musunuz?

— Adresi bırakmadan gitti efendim.

Lütfiye nerde ise bayılacak. Merdivenin trabzonuna tutunu-yor... Düşecek. Şevki, hürmetle selâmlıyor ve endişeli bir yüzle otomobile dönüyor.

Evet, onu tanımadı.

Devlet Demiryolları ilânları

Ankara deposu kömür tahmil ve tahliyesi için kapalı zarfla münakasası 30 - Mart - 933 perşembe günü saat 15 te idare merkezinde yapılacaktır.

Tafsilât Ankara veznesinde birer liraya satılmakta olan şartnamelerde yazılıdır. (1009)

Afyon deposuna gelecek kömürün tahmil ve tahliye için kapalı zarfla münakasası 1/Nisan/933 cumartesi günü saat 14,30 da Ankarada idare binasında yapılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Eskişehir veznelerinde 50 şer kuruşa satılan şartnamelerde yazılıdır. (1077)

Haydarpaşa - Ankara hattı üzerinde Km. 479,200 deki Feylikköprü ocağından çıkarılacak 15,000 m³ balastın kapalı zarfla münakasası 1 Nisan 933 Cumartesi günü saat 15 te Ankara'da idare binasında yapılacaktır.

Fazla tafsilât Ankara ve Eskişehir veznelerinde beşer liraya satılan şartnamelerde yazılıdır. (1078)

Adliye Vekâletinden:

Mehakim ihtiyacı için (66) kalem evrak ve defter alenî Mûnakaşası usulü ile tabettirilecektir. Bu bapdaki şartname ile nûmuneler Ankarada Vekâlet levazım müdürlüğünde ve İstanbulda Levazım Mûmeyyizliğindedir. İhale 3-4-933 pazartesi günü saat (15) tedir.

Tal'plerin ihale günü bedeli muhamminin yüzde yedi buçuğu olan (375) lira teminatı muvakkate ile birlikte mübayaat komisyonuna müracaatları. Şartname ve nûmunelerin görümesi için de her gün yukarıda yazılı dairelere müracaat olunması iân olunur. (1100)

Memleket Haberleri

Bir kumandanımız

Yozgatta tayyareciliğe dair hasbühalde bulundu

Ordumuzun değerli erkânından Ali Rıza Paşa Hazretleri bir kaç gün evvel Yozgata gitmişlerdir.

Ali Rıza Paşa Hazretleri şerefine C. H. Fırkası salonunda yüz kişilik büyük bir ziyafet verilmiştir. Ziyafette bütün alay zabitanı, jandarma mektebi zabitanı, vilâyet umumî meclis azaları, C. H. Fırkası idare heyeti ve kongre mümessilleri, memleket münevverleri hazır bulunmuşlardır.

Yozgat Belediye sinemasında alay zabitanından yüzbaşı Fevzi bey, tayyarelerin harplerdeki korkunç taarruzlarından ve tayyarelerden atılan gazlı bombalarla bunlardan korunma çareleri hakkında mühim bir konferans verilmiştir. Beş yüze yakın halkın dinlediği bu konferansta Fevzi Bey, her gün biraz daha ilerleyen fakat ihtiras uğrunda ölüm yaratan bugünkü medeniyetin en korkunç silâhi olan tayyarelere karşı gafil kalmanın yaratacağı feci akibetleri izah ederek diklati celbetmiştir.

Ağrı şakileri için

Müddei umumî 28 kişinin idamını istedi

isyana iştirak edenlerden 19 ve 70-80 yaşındaki maznunların cezalarının hafifletilmesi

İsyan harekâtına iştirakten suçlu ve mevkuf Emin Paşa oğlu Ömerle 31 arkadaşın muhakerelerine Adanada devam olunmuştur.

Suçlulardan mevkuf Kara kili-se köyünden Ahmet oğlu Reşit diğer ismi Reşonun çok hasta olup kendisini müdafaa edecek bir vaziyette olmadığından davasının bu davadan tefriki ve yine bu davada suçlu Akbaş köyünden Hüseyin oğlu Temonun öldüğü anlaşıldığından hukuku umumiye davasının sukutuna mahkemece karar verilmiştir.

Bundan sonra Müddeiummî muavinini Halit Bey esas hakkında mütalesasını yapmış ve suçluların isyan harekâtına iştirak ve kıtaatımızla harp ettikleri sabit olduğundan otuz iki kişinin hareketlerine tevafuk eden Türk ceza kanununun 125 inci maddesi hükümüne tevfikeyen tayini cezalarını ve ancak bunlardan Kadir asker köylü Süleyman oğlu Mustafanın yetmiş, Hacı kaş köyünden Hasan oğlu Selimin seksen, Hako oğlu Temonun yetmiş dört, Virangöl

köylü Çelik oğlu Mehmedin on dokuz yaşında olduklarından hükmünün nazarı itibara alınması ve gene bunlardan Adilcevazlı Osman oğlu Şebabın Zülfiye isminde on yedi yaşındaki bir kızın ırzına geçtiği de nakza tebaan icra kılınan muhakemesinde sabit olduğundan kanunu cezanın 416 ve 418 inci maddeleri ahkâmına tevfikeyen tecziye olunduğu ve ancak Şebabın isyana iştirak ettiği sabit olduğundan içtimai ceraim ahkâmının cari olmayacağından 125 inci madde mucibince cezalandırılmalarını istemiştir.

Muhakeme; suçluların müdafaa faaliyetleri için 21 Mart 933 Salı gününe bırakılmıştır.

MADDE: 125 — Türkiye Cumhuriyeti topraklarının tamamını veya bir kısmını bir ecebi devlet idaresine geçirme veya devletin istiklâlini tenkise ve yahut memleketin bir parçasını hükümet idaresinden çıkarmağa teşebbüs eden kimse idama mahkûm olur.

Bartın vapuru Karadenizde sisten karaya oturdu; Tamire başlandı

Bartın — İstanbul hattı postalarından Bartın vapuru 7-8 mart gecesi, sabaha karşı mühim bir kaza geçirmiş, Kerempe burnunda sisten kayıklara bindirmiştir.

7 mart salı akşamı Bartın boğazından İneboluya hareket eden vapur, gece Cideye varmış, gece yarısından iki buçuk saat sonra İneboluya hareket etmiştir. Bu sırada denizi sis kaplamağa başladığından vapurun Kerempe burnuna yaklaştığı — fener görülemediği için — farkedilememiş ve gemi büyük yük ve canhıraş bir çatırtı ile fenerin altındaki kayalara bindirmiştir. Kaza, sabaha karşı saat 5 15 te olduğundan biraz sonra sabah olmuş, müthiş heyecan ve telaş içinde şaşırın yolcular sandallarla karaya çıkarılmışlar, ondan sonra büyük bir gayretle geminin kurtarılmasına çalışılmağa başlanmıştır. Evvelâ vapurun ihrakiyesi olan 25 ton kömürle, güverte-deki iki büyük makine sandığı ve

geminin ihtiyacı için alınıp başta rafa depo edilmiş bulunan tatlı su denize bırakılmış; bu suretle gemi biraz yükselmiştir. Bundan sonra, tonoz atmak, kayalara halat bağlamak suretile altı saat çalışıldıktan sonra vapur yüzdürülmüştür. Fakat, kayalar gemide üç rahne açmış, baş bodoslaması parçalanmış, dümen eğrilmiş, tekne su yapmağa başlamış olduğu için, mütemadiyen su dökülmek suretile, vapur Amasra limanına getirilmiş ve baştan kara kuma çekilerek ilk tamirata başlanmıştır.

Vapurun iskelesi oldukça ehemmiyetli olmakla beraber tüccar eşyasının zararı mühim değildir. Yolculara da hiç bir şey olmamıştır.

Antalya vilâyet meclisi

ANTALYA, 17 (A.A.) — Vilâyet meclisi umumisi içtimamını bitirmiştir. Vilâyet meclisinin 933 senesi için kabul ettiği bütçe 56085 liradır. Bu miktar 932 bütçesinden dokuz bin lira aşağıdadır. Kadrolar hemen hemen aynen muhafaza edilmiştir.

Kütahya lisesi

KÜTAHYA, 17 (A.A.) — Kütahya orta mektebinin liseye kalbi hakkındaki maarif vekâletinin emri bütün vilâyette pek büyük bir sevinç uyandırdı. Bu işte büyük yardımları dokunan B. M. Meclisi reisi Kâzım Paşa Hz. ile C. H. F. umumî kâtibi Recep ve maarif vekili Reşit Galip Beylere vilâyeti-miz halkı namına şükran telgraf-ları gönderilmiştir.

AMAN NE SANCİ!

ADETA BIÇAK DARBELERİ GİBİ!

Bir Alkok yakısı ağrıyı izale eder. Bundan maada bir Alkok yakısı - bütün ilaçların hilâfına olarak-billa fasula testisi ile ve teskin ve tedavi eder. Siz isimle meşgul olurken o da vazifesini yapar. Güçsüz, arka, omuzlar, dizler

ÇABUK!

BİR ALKOK YAKISI

elhasıl had bir sancı hissedilen yere hemen mesamati çok ala Alkok yakısını tatbuk ediniz. Derhal ağrıyı teskin eder. Fakat Alkok ismini hatırladınız tutunuz ve taklitlerden sakınız. Her eczanede bulunur

SANCI GEÇTİ!

OH, NE RAHATLIK!

elhasıl had bir sancı hissedilen yere hemen mesamati çok ala Alkok yakısını tatbuk ediniz. Derhal ağrıyı teskin eder. Fakat Alkok ismini hatırladınız tutunuz ve taklitlerden sakınız. Her eczanede bulunur

Türkiye Umumi Accentaları:

G. & A. BAKER Ltd

İSTANBUL

Porto Kutusu 468, İstanbul

DELİLİ ALKOK YAKISI

SANCIYI İZALE EDER

Millî Türk Seyahat Acentalığı

NATTA**ŞİKAGO Sergisine**

tertip ettiği seyahate iştirak ediniz.

10 Temmuz 20 Ağustos 1933

GALATA - SARAY

Erdek Malmüdürlüğünden :

Adet	Metre mik'abı	Beher metre mik'abı	muhammen kıymeti
			Lira
38	1		13
68	8		13
75	12		13
200	21		13

Marmara nahiyesinde Palatya nam diğer Saraylar kariyesinde vaki emvali metrûke taş ocaklarından çıkarılan 381 adet 45 metre mik'abı taşın ihalesi 22-Mart-933 tarihinde yapılacağından taliplerin Erdek mal dairesine müracaatları. (1180)

Istanbul Liman işleri**Türk Anonim Şirketi idare Meclisinden:**

Şirketimiz dahili nizamnamesinin 28 inci ve Ticaret kanununun 368 inci maddeleri mucibince nisabı hisseye sahip olan İstanbul Mavnacılar Şirketi ile mümessillerinin talebi üzerine 30 Mart 1933 günü toplanacak alelade umumî heyet ruznamesine atide yazılı maddenin yedinci madde olarak ilâvesi takarrür etmiştir.

Madde 7 — Hissedarlarımızdan İstanbul Mavnacılar Şirkete mümessillerinin umumî heyete arz edilecek olan takrirlerinde yazılı esbap dolayısıyla şirket memurine 1933 senesi masarifinden veya fevkalâde ihtiyat akçesinden münasip mikdar ikramiyeye itası.

Bu Hanım Aynaya Bakıyor

ve

Kendisini daha güzel görüyor!

Filhakika:

Eskisinden daha güzel göründüğüne şüphe yoktur!

Çünkü **IPEKİŞ** yünlülerini atasından intihap ederek yaptırdığı yeni elbisenin rengi kendisini çok açmıştır!

YERLİ

MALLAR

PAZARI

BEYKOZ KUNDURALARI

UCUZ ve SAĞLAM

Çantalar

Bavullar

Cüzdanlar

Ankara'da

Çocuksarayı caddesinde

İstanbul'da

Bahçekapı'da ve Beyoğlu'nda istiklâl caddesinde

Samsun'da

Bankalar caddesinde

Dr. İhsan Sami İstafilokok aşısı

Stafilokokardan mütevellit (Ergenlik, kan çıbanı, koltuk altı çıbanı, arpacık) ve bütün cilt hastalıklarına karşı pek tesirli bir aşıdır.

Divanyolu No. 189

MARAS**Çeltik Fabrikası****T. A. ŞİRKETİNDEN :**

- 1 — Meclisi idare ve Murakıp raporlarının kiraati,
- 2 — 1932 bilançosunun ve kâruzarar hesabının tasdikile Meclisi idarenin ibrası,
- 3 — Nizamname mucibince çıkacak nisif aza yerine diğerlerinin intihabı,
- 4 — Murakıp intihabı,
- 5 — Heyeti Umumiyenin 22 Nisan 933 tarihine müsadif Cumartesi günü Şirketin merkezi bulunan Maraş Çeltik fabrikasında alelade senelik içtimama muhterem hissedarların teşrifleri rica olunur.

Üçüncü Kolordu Satınalma Komisyonu ilânları

Izmir Mst. Mv. Sa. Al. Kom. dan :

Asker ihtiyacı için 19,500 kilo sade yağ kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. İhalesi 1 - Nisan - 933 cumartesi günü saat 15 te İzmir'de Mst. Mv. Sa. Al. Kom. nunda yapılacaktır. Şartnamesini görmek üzere her gün ve münakasaya iştirak edeceklerin tayin olunan vaktinden evvel teminatı ve teklif mektuplarının makbuz mukabilinde mezkûr komisyon riyasetine tevdi eylemeleri. (3034) (1033)

Doktorlar**Dr. Mehmet Ali İdrar yolu hastahkları mütehassısı**

Köprübağında Eminönü Hanında No. 2 Her gün öğleden sonra

Doktor**Cevat N. Zekâi**

Sinir mütehassısı

Cuma ve pazardan maada günlerde saat 3 ten 6 ya kadar hasta kabul olunur. Muayenehanesini Babıâli karşısında Ankara caddesi No. 47 ye tevsiyan nakletmiştir. Telefon muayene: 23469 İkametgâh: 60740

Diş Tabibi**Elie Hayon**

Meşhur Diş tabibi müteveffa David Hayon'un oğlu diş tabibi ELIE HAYON hastalarını artık Beşiktaşta değil yalnız yeni taşındığı Perapalas karşısında Asmalı Mescit sokağı No. 63 Kamhi hanı 3 numaradaki muayenehanesinde kabul etmektedir. Telefon: 41603. Adrese dikkat.

Doktor**Hafız Cemal**

Dahili hastahklar mütehassısı Divanyolu No. 118 Telefon: 222398

Göz hekimi doktor**Süleyman Şükrü**

Birinci sınıf mütehassısı Babıâli (Ankara Caddesi Numara 60)

Diş doktoru**Mustafa Zeki**

Muayenehane: Uskûdar Atlamaşağı No. 53

Diş doktoru**Zeki Nuri**

Her gün hasta kabul edilir. Her nevi diş rahatsızlığı tedavi olunur. Muayenehane: Uskûdar Ahçıbaşı Mektep sokak No. 50

SAHİBİ: MEHMET ASİM

Umumi Neşriyat Müdürü: FIKRET ADİL

VAKIT MATBAASI — İSTANBUL

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük faide ve tesiri görülen

Fosfatlı Şark Malt Hulâsası

Kullanınız Her eczane- de satılır